

Strategie prevence kriminality.

Platforma pro bezpečnost,
veřejný pořádek a prevenci
kriminality města Svitavy

2023–2028

Obsah:

1. ÚVODEM – VÝZNAM A VYUŽITÍ STRATEGIE	3
2. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PREVENCE KRIMINALITY	5
2.1. ANALÝZA ÚDAJŮ O NÁPADU TRESTNÉ ČINNOSTI	5
2.1.1. <i>Kriminalita (přečiny i zločiny)</i>	5
2.1.2. <i>Pachatelé</i>	7
2.1.3. <i>Oběti</i>	8
2.1.4. <i>Vývoj přestupků v letech 2010 - 2022</i>	9
2.1.5. <i>Rozbor přestupků v posledních po sobě následujících letech (2021 - 2022)</i>	11
3. ANALÝZA ZÁKLADNÍCH SOCIÁLNÍCH UKAZATELŮ	12
3.1. NEZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ DÁVKY	13
3.2. VYLOUČENÉ LOKALITY NA ÚZEMÍ MĚSTA	14
3.3. INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	17
3.4. SWOT ANALÝZA V OBLASTI BEZPEČNOSTI, VEŘEJNÉHO POŘÁDKU:	20
3.5. IDENTIFIKACE PROBLÉMŮ A RIZIK V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY:	21
3. STRATEGICKÝ RÁMEC V OBLASTI PREVENCE	23
4. REALIZACE STRATEGIE V OBLASTI PREVENCE	33
5. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	33
6. KONTROLA A VYHODNOCOVÁNÍ	36
7. ZÁVĚREM	38

1. Úvodem – význam a využití strategie

Strategie v oblasti prevence kriminality ve Svitavách kontinuálně navazuje na obdobné materiály zpracované městem Svitavy v letech 1998 – 2016 a 2017 – 2022, kdy bylo město aktivně zapojeno do tzv. Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni (dále jen KSP). Od roku 2005 se tento program uskutečňoval pod názvem „Partnerství“. V dalších letech až do současnosti byl průběžně finančně podporován z krajské nebo republikové úrovně, nejčastěji prostřednictvím dotačních programů Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra (dále jen OPK MV ČR). Účast města Svitavy v těchto programech vyplynula z velmi aktivní činnosti v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality, iniciované politickou reprezentací již od roku 1992. V tomto období město uskutečnilo řadu preventivních opatření, projektů i programů, aniž by disponovalo ucelenou koncepcí problematiky prevence kriminality. Na řešení vznikajících problémů město reagovalo a v dalších letech na přijatá opatření navazovalo cílenou preventivní činností. V roce 1998 byla ve městě zřízena komise pro prevenci kriminality (dále jen KPPK), která se stala iniciátorem cíleného, systematického a dlouhodobého preventivního působení.

Pro oblast bezpečnosti byla klíčová zejména rozhodnutí městských zastupitelstev v jednotlivých volebních obdobích, pozitivní spolupráce zainteresovaných subjektů, činnost MP Svitavy, Policie ČR a dalších institucí zapojených do činnosti KPPK. Zásahu na vytváření podmínek v předmětné oblasti měl i osobní přístup vedoucích pracovníků města, policí, okresního soudu, státního zastupitelství, odborů nebo oddělení MěÚ Svitavy a řady nestátních neziskových organizací. V roce 1998 bylo také zřízeno místo koordinátora prevence kriminality. Město Svitavy se od počátku řídilo metodikou OPK MV ČR, která vznikla jako výsledek vědeckého úkolu uloženého Institutu pro kriminologii a sociální prevenci při Ministerstvu spravedlnosti ČR (dále jen IKSP).

Po završení a vyhodnocení předchozích období je **základním cílem tohoto materiálu vytvořit dokument, který bude východiskem pro řešení situace v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku a prevence sociálních deviací ve Svitavách v období 2023 – 2028.**

Vytvořením strategie v předmětné oblasti vedení města pověřilo v minulosti pracovní skupinu, v níž byli zastoupeni kromě dalších např. zástupci Územního odboru Policie ČR Svitavy, Okresního soudu ve Svitavách, Okresního státního zastupitelství ve Svitavách, HZS Pardubického kraje, územního odboru ve Svitavách, Městské policie Svitavy, odboru pro projednávání přestupků MěÚ Svitavy, Střediska Probační a mediační služby ve Svitavách a koordinátor prevence kriminality MěÚ Svitavy. Na práci skupiny z minulých let navazuje tímto materiálem tzv. **Platforma pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality** (dále jen platforma), která v roce 2014 nahradila KPPK s obdobně zaměřenými cíli.

Základním úkolem platformy ve vztahu k vytvoření strategie je aktualizovat dokument, na jehož základě se budou vytvářet podmínky pro rozvoj v uvedených oblastech bezpečnosti, veřejného pořádku a prevence sociálních deviací včetně kriminality. Dokument

bude zpracován ve struktuře doporučené MV ČR, využije zkušeností z předchozích let i řady analytických podkladů se snahou o srozumitelnost všem profesionálům - pracovníkům zapojených subjektů i laikům - běžným občanům města.

Jedním z dalších cílů tohoto dokumentu je navrhnout vybranou část, která bude přímou součástí nového **Rozvojového plánu města Svitavy**. Vytvořením kapitoly Bezpečnost v rozvojovém plánu pověřilo vedení města pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeni zástupci Územního odboru Policie ČR Svitavy, HZS Pardubického kraje, územního odboru ve Svitavách, Městské policie Svitavy, Odboru vnitřní správy MěÚ Svitavy a koordinátor prevence kriminality MěÚ Svitavy.

Pro účely rozvojového plánu bude z níže uvedené Strategie v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality vybrána část, která bezprostředně souvisí s rozvojovou činností města.

Jednou ze základních podmínek strategie bude pravidelné (každoroční) vyhodnocování jednotlivých oblastí, jež bude v souhrnné písemné zprávě předloženo orgánům města a zveřejněno na webových stránkách:

www.svitavy.cz → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → 2022 ...

Platforma pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality

2. Analýza výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

2.1. Analýza údajů o nápadu trestné činnosti

Město Svitavy připravuje každoročně na jednání rady a zastupitelstva města podrobnou zprávu, která komplexním způsobem analyzuje problematiku bezpečnosti a prevence vybraných sociálních deviací (mimo jiné i kriminality). Zpráva je pravidelně projednávána v měsíci březnu – dubnu za předchozí kalendářní rok. Součástí zprávy je detailní analýza o nápadu trestné činnosti na území města Svitavy i správního obvodu zpracovaná vedoucím Obvodního oddělení Policie ČR Svitavy (dále jen OOP ČR), zpráva velitele Městské policie Svitavy, dílčí zpráva vedoucí Dopravního inspektorátu Územního odboru PČR Svitavy (se vztahem k bezpečnosti v dopravě), zpráva vedoucí odboru pro projednávání přestupků (v současnosti oddělení přestupkového odboru správních činností MěÚ Svitavy) a koordinátora prevence kriminality.

Z jednotlivých materiálů jsou připravovány také srovnávací přehledy, z nichž občané i odborná veřejnost mohou získat informace o vývoji bezpečnosti a kriminality za nejméně jednu dekádu. Analytické údaje jsou doplněny rovněž o institucionální analýzu zahrnující mimo jiné podíl jednotlivých subjektů na realizaci programu prevence kriminality a podrobný rozbor programů, jednotlivých projektů a některých jednorázových opatření. Jednotlivé analytické údaje jsou porovnávány se situací v ČR, kraji nebo okolních regionech prostřednictvím srovnání údajů, jež umožňují některé nově vytvořené analytické nástroje státu, např. tzv. **mapy kriminality**. Příležitostně město na téma prevence, případně i práce samosprávy provádí dílčí sociologická šetření. Jednotlivé výstupy jsou rovněž zveřejněny na webových stránkách:

www.svitavy.cz → **O městě** → **organizace a instituce** → **Bezpečnost** → **Prevence kriminality** → **vstup na web prevence** → **Programy a projekty...**Zvolit příslušný kalendářní rok...

Poznámka:

Níže uvedené údaje v tabulkách jsou povinnými údaji doporučenými ze strany OPK MV ČR.

2.1.1. Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2010	564	33	2	293
2011	531	39	8	293
2012	508	24	3	286
2013	548	25	3	311
2014	553	33	7	287
2015	425	33	3	197
2016	388	24	2	135

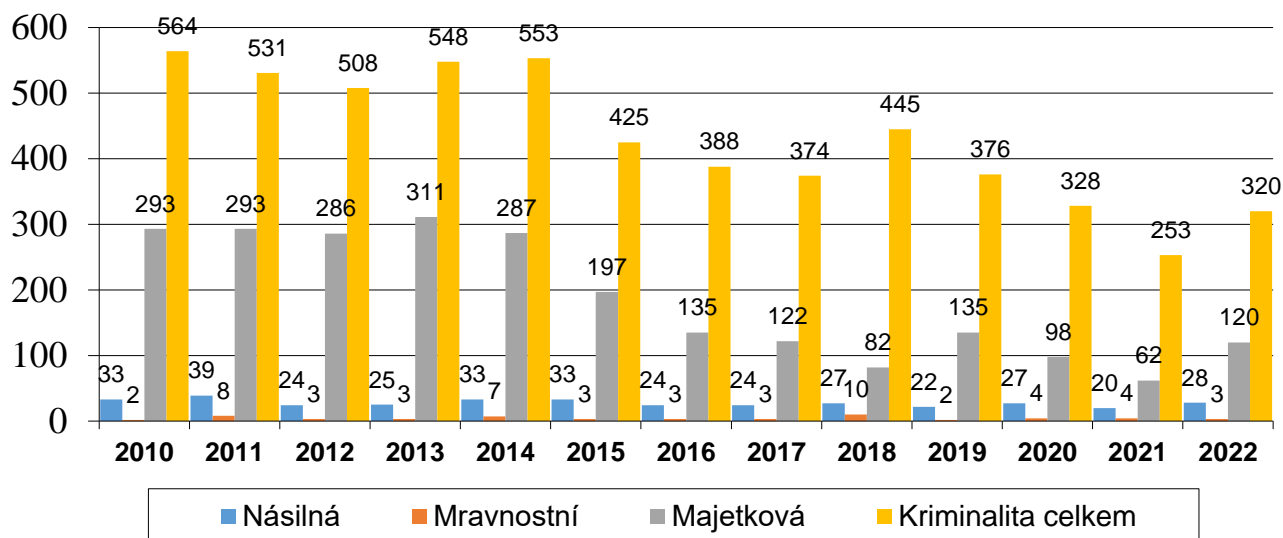
2017	374	24	3	122
2018	445	27	10	82
2019	376	22	2	135
2020*	328	27	4	98
2021*	253	20	4	62
2022*	320	28	3	120

***Poznámka k údajům za rok 2020 – 2022.** Vzhledem k přijetí novely § 138 trestního zákoníku a čl. II zákona č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, a některé další zákony, provedené od 1. 10. 2020 jsou údaje za rok 2020 - 2022 zkresleny (oproti předchozím) výše uvedenou novelou, což v praxi znamená, že s ohledem na vyšší škody u majetkových skutků mohou snižovat jejich počet a naopak mírně navýšit počet přestupků uvedených v kapitole 2.1.5. Po podrobné analýze je však zřejmé, že pro celkové srovnání je tento vliv v roce 2020 a zejména 2021 a 2022 marginální (a pro řešený projekt je v praxi bezvýznamný).

Z analytických údajů uvedených v předchozí tabulce za posledních 12 let je zřejmé, že **úroveň celkové „trestné činnosti“ se soustavně snižuje**. K menším výkyvům z tohoto trendu došlo pouze v letech 2013, 2014, 2018 a 2022. Důvodem snižování celkové kriminality je zejména tzv. kriminalita majetková. V řádu jednotek skutků lze připisovat shora uvedené nově TŘ. Násilná a mravnostní kriminalita vykazuje za celou dekádu trend spíše stabilní nebo mírně klesající.

V roce 2020 a 2021 byla situace celkové kriminality na území města bezesporu ovlivňována situací spojenou s pandemií Covid – 19, která byla jedním z důvodů historicky nejnižší míry kriminality za posledních 30 let. Situace navazovala na předchozí trend celkového snižování míry kriminality (v absolutních počtech). Obavy z nárůstu kriminality registrované v roce 2018 se nepotvrdily, přesto je třeba trend nadále velmi podrobně sledovat a okamžitě reagovat na jeho negativní změny zejména v souvislosti se zhoršující se sociální situací v roce 2022. Je nutné pokračovat v přípravě bezpečnostních opatření, projektů a programů v maximální možné míře, kterou umožní veřejné rozpočty nebo míra motivace a potenciálu související s tzv. lidskými zdroji v komunitě.

Kriminalita a její hlavní druhy v rámci OOP ČR Svitavy v letech 2010 - 2022

2.1.2. Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15-18 let	18 a více let	Recidivisté
2010	0	9	255	138
2011	8	15	243	147
2012	2	14	226	132
2013	6	8	286	139
2014	1	7	262	151
2015	0	7	207	116
2016	1	12	235	124
2017	2	6	160	94
2018	2	5	283	149
2019	6	1	293	150
2020	8	4	235	125
2021	2	4	199	113
2022	1	2	317	143

Z údajů vyplývá zejména pozitivní trend poklesu pachatelů do 18 let. V kategorii dětí a mladistvých jsou údaje natolik nízké, že zásadním způsobem ovlivní orientaci preventivních programů směrem k predeliktivním nebo dětem s projevy maladaptivního případně rizikového chování. Současná míra dětské delikvence je na tak nízké úrovni, že je velmi obtížné **věnovat se dříve plánovaným skupinovým opatřením cíleným na delikventy – pachatele činů jinak trestných nebo provinění**. V této skupině však zůstává stále poměrně vysoká míra latence, která předurčuje směřování projektů více do predeliktivního stádia nebo již do stádia tzv. maladaptivního chování. Především do této oblasti budou v další části navrhována opatření, projekty a programy v následujících letech s cílem **udržet míru tzv. „dětské kriminality“ na co nejnižší úrovni**. Jednoznačnou výzvou je situace ve skupině dětí do 15 let, což dokládají údaje z let 2019 a 2020. V oblasti delikvence budou nadále využívána především opatření cílená na práci s jednotlivci – predeliktivy, a to především v programech Bonanzy Vendolí, z.ú., nebo ve stacionářích SVP Svitavska (v polouzavřených nebo otevřených skupinách), kde lze alespoň část aktivit plánovat, případně řešit případy individuálně (v době, kdy jsou aktuální, a nečekat na sestavení širší skupiny). Týká se to například programu pro delikventy s názvem „**Kompas**“. V tomto ohledu bylo také pro úspěch zásadní otevření pobytového zařízení SVP Svitavska v obci Květná (cca 10 km od Svitav) v roce 2019. Zařízení je určeno pro chlapce do 15 let. Kapacita je celkem 8 chlapců v tzv. otevřené skupině, což umožňuje na problém u dítěte, v rodině nebo vrstevnické skupině, případně okolí dítěte nebo rodiny okamžitě reagovat. Další projekty a opatření budou cílena zejména na rodiny predeliktivtů, případně rodiny ze sociálně vyloučených lokalit nebo rodiny některých cizinců.

2.1.3. Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60 let
2010	8	103	58
2011	3	98	48
2012	19	117	51
2013	14	136	84
2014	9	61	22
2015	13	111	62
2016	11	90	48
2017	13	68	40
2018	11	103	54
2019	16	93	37

2020	13	101	23
2021	7	59	17
2022	8	78	29

Z výše uvedených údajů vyplývá, že ačkoliv míra násilné a mravnostní trestné činnosti je kromě roku 2018 stabilizovaná a majetková trestná činnost klesá nebo stagnuje, tak ohrožené skupiny toto snížení potvrzovaly pouze v letech 2014, 2019, 2020 a významně také ve všech sledovaných skupinách v roce 2021. Výrazný nárůst byl v roce 2018 zaznamenán v kategorii žen. V roce 2019 došlo k mírnému snížení, ale v roce 2020 znovu došlo k nárůstu na 101 žen – obětí TČ. V roce 2021 a 2022 však nastal znovu pokles na celkem 59 respektive 78 žen. K návrhům na řešení konkrétních opatření, projektů nebo programů je však třeba mnohem podrobnější rozbor, který bude k dispozici na jaře 2023. Ačkoliv v letech 2016 a 2017 a z důvodů pandemie i v roce 2020 a 2021 dochází ke snížení zjištěné kriminality také přechodně i v oblasti obětí z řad seniorů, kde se sice projevil také celkový pokles absolutních počtů, ale kde se **dá také předpokládat největší míra latence. Trestná činnost směřovaná proti seniorům by měla v dalším období být jednou z priorit preventivního působení.** Výzvou bude především změna metodických přístupů, které výrazně souvisí s omezením pohybu seniorů. Závažným limitem bude schopnost změny chování seniorů, které je určované zcela odlišnými podmínkami jejich výchovy a ještě výraznější sociální izolací způsobenou protiepidemickými opatřeními v době pandemie. V roce 2019 – 2022 město Svitavy uskutečnilo i s pomocí platformy pro bezpečnost projekt v rámci programu **Obec přátelská seniorům**. Jeho pokračování je plánováno i pro další období. Na přípravě opatření v této oblasti se bude aktivně podílet i platforma pro bezpečnost. Součástí specifických projektů je řada konkrétních bezpečnostních opatření směřovaných k seniorům (např. tísňová tlačítka, tísňové telefony, osobní lokátory, opatření pro bezpečí v dopravě, zlepšení bezpečí v prostředí pro seniory apod.). K rozšíření technických opatření směrem k jejich masivnějšímu využití ve skupině seniorů prozatím nedochází, ale změny v posledních letech drobný nárůst motivace zaznamenávají. S pokračující digitalizací to bude s největší pravděpodobností výzvou do dalších let. Limitem pro masivnější využití zůstává jejich finanční náročnost na pořízení nebo služby.

2.1.4. Vývoj přestupků v letech 2010 – 2022

V níže uvedené tabulce je přehled počtu vybraných druhů přestupků v letech 2010 – 2022. Porovnání četností je v zásadě relevantní, počet obyvatel jako jedné z proměnných se v daném období mění pouze minimálně (v řádu stovek obyvatel – směrem k jejich poklesu).

Rok	Počet přestupků proti veřejnému pořádku	Počet přestupků proti občanskému soužití	Počet přestupků proti majetku	Počet přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
2010	165	409	858	30
2011	139	437	802	21
2012	139	437	802	21
2013	119	223	737	46
2014	115	228	635	60
2015	125	224	502	93
2016	63	186	449	52
2017	40	173	370	52
2018	61	232	418	79
2019	62	243	463	112
2020	36	194	401	104
2021	35	187	317	75
2022	28	164	371	36

***Poznámka k údajům za rok 2021(22).** Vzhledem k přijetí novely § 138 trestního zákoníku a čl. II zákona č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, a některé další zákony, provedené od 1. 10. 2020 jsou údaje za rok 2020 - 2022 zkráceny výše uvedenou novelou, což v praxi znamená, že s ohledem na výši škody u majetkových skutků mohou snižovat jejich počet a naopak mírně navýšit počet přestupků uvedených v předchozí tabulce

Po podrobné analýze je však zřejmé, že pro celkové srovnání je tento vliv v roce 2021 i 2022 marginální a celkový počet přestupků i tak výrazně poklesl ve všech sledovaných kategoriích.

2.1.5. Rozbor přestupků v posledních po sobě následujících letech

Druh	Počet obyvatel		Přestupky – abs. počet			Index na 10 tis. obyv.			změna 22-21 (%)
	k 31.12. 2022	změna proti roku 2021	rok 2021	k 31.12 . 2022	změna 22-21	rok 2021	rok 2022	změna 22-21 (index)	
Proti veřejnému pořádku	16.966 + 421		35	28	- 7	21	17	- 4	- 10
Proti občanskému soužití			187	164	- 23	113	97	- 16	- 14
Proti majetku*			317	371	+ 54	192	219	+ 27	+ 14
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanemi			75	36	- 39	45	21	- 24	- 63

3. Analýza základních sociálních ukazatelů

Pro celkovou míru bezpečí sehrává kromě nápadu trestné činnosti nebo míry tzv. latentní kriminality také **sociální situace obyvatel** a do jisté míry také **vliv médií a společenského klimatu obecně**. Česká společnost posledních dvou desetiletí je společností vysoké míry solidarity a přerozdělování, která nemá obdoby ve značné části Evropy ani ve světě. Ačkoliv je sociální situace bezesporu jedním ze zásadních kriminogenních faktorů, relativně štedrý systém sociálních dávek, který v nízkých příjmových skupinách stíral rozdíly mezi zaměstnanci a osobami na sociálních dávkách, se daří měnit pouze velmi pomalu. Spíše, než opatřeními vlády jsou změny iniciovány trhem práce a tzv. spotřebními potřebami obyvatel. Trend přijetí osobní odpovědnosti je bezesporu správný a **vytváří potenciál osobní motivace ke změnám sociální situace**. Také preventivní opatření směřovaná k tzv. sociálnímu a následně kriminálnímu selhávání byla v minulých letech u úzké skupiny obyvatel velmi málo účinná a v mnoha případech znamenala spíše **vytvoření návyku na sociální služby, než cestu z problému**. Východiskem zůstává práce spojená s odpovídajícím výdělkem, která má výrazný výchovný a motivační charakter. Z tohoto pohledu sledování nezaměstnanosti zůstává prvkem při plánování preventivních opatření pro každou komunitu, obec nebo region. Při současné míře nezaměstnanosti a specifikám trhu práce se však jeho význam postupně mění.

Míra nezaměstnanosti ve Svitavách v první polovině poslední dekády kolísala okolo cca 11% nezaměstnaných. V indexu lze vysledovat pozitivní trend daný nejen ukončením krize v roce 2018, ale především zřízením nových pracovních míst. S ohledem na výrazné investice soukromých subjektů, které byly s pomocí samosprávy uskutečněny ve Svitavách, proběhly v této oblasti zásadní kvalitativní změny. Obdobná byla situace ve společnosti. S ohledem na celkovou sociální situaci občanů jsou bezesporu změnami velmi pozitivními, ale znamenají a pravděpodobně **budou nadále znamenat změny, které budou z důvodů větší migrace pracovníků přinášet i jistá rizika**. Se zvýšením migrace lze očekávat i vyšší míru pohybu v oblastech nákupních center, center zábavy, restaurací apod. znamenající v konečném důsledku také vyšší míru konfliktů nebo situací směřujících k narušování veřejného pořádku. Je velmi pravděpodobné, že přestupky a trestné činy vznikající „z nudy“, nedostatku nebo frustrace ze sociální situace, postupně doplní protiprávní jednání vyplývající z **kompenzace pracovní zátěže** nebo ze zvýšených sociálních kontaktů ve společnosti. Tento trend se potvrdil zejména v roce 2019, ale prozatím jej bylo možné zaznamenat pouze v oblasti narušování veřejného pořádku.

Nové momenty do této oblasti přinesl stav pandemie, jehož vývoj jako určitého kriminogenního faktoru lze predikovat pouze velmi obtížně. Aktuálně přinesl sice pokles kriminality daný snížením sociálních a společenských kontaktů, ale současně může znamenat značná rizika přihoršení sociální situace řady rodin nebo jednotlivců a velkým nebezpečím je také **výrazně se zhoršující psychický stav mnoha jednotlivců**. Tyto skutečnosti lze pozorovat již v údajích o nápadu v roce 2022, který byl v zásadě zbaven od většiny protipandemických opatření a postupně směřoval k „normálu“.

3.1. Nezaměstnanost a sociální dávky

V letech:	Počet nezaměstnaných – Svitavy (v %)	Počet uchazečů – Svitavy (počet osob)	Rozdíl v posledním roce (v %/v počtu osob)	Index nezaměstnaných na 10 tis. obyvatel
2010	12,1	1 109	0,1%/50	642
2011	11,1	1 013		592
2012	11,0	782		451
2013	11,1	832		486
2014 - 2022	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z OPK MV ČR. Data v termínu předložení žádosti nebyla příslušnými orgány zpracována.			

Poznámka: V současnosti míra nezaměstnanosti na území města Svitavy kolísá mezi 2–4%. Zásadním způsobem se tedy mění prostředí v komunitě.

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky hmotné nouze	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	Mimořádná okamžitá pomoc	Index celkem vyplacených dávek hmotné nouze na 10 tis. obyvatel
2010	467 žadatelů 607 dosp. osob 6 531 dávek 18 454 033 Kč	451 žadatelů 586 dosp. osob 5 500 dávek 15 603 070 Kč	129 žadatelů 157 dosp. osob 822 dávek 2 405 455 Kč	118 žadatelů 153 dosp. osob 209 dávek 394 559 Kč	3 768
2011	468 žadatelů 632 dosp. osob 7 315 dávek 22 259 168 Kč	475 žadatelů 617 dosp. osob 5 815 dávek 19 658 971 Kč	169 žadatelů 220 dosp. osob 1 277 dávek 2 247 496 Kč	109 žadatelů 142 dosp. osob 223 dávek 352 701 Kč	4 221
2012	735 žadatelů 972 dosp. osob 7 832 dávek 29 538 476 Kč	720 žadatelů 936 dosp. osob 6 375 dávek 26 202 483 Kč	157 žadatelů 198 dosp. osob 1 222 dávek 2 882 720 Kč	116 žadatelů 154 dosp. osob 235 dávek 453 273 Kč	4 519
2013	849 žadatelů 1061 dosp. os. 9 456 dávek* 36 126 326 Kč	826 žadatelů 99 dosp. osob 7 341 dávek 30 583 960 Kč	187 žadatelů 232 dosp. osob 1 824 dávek 4 933 413 Kč	207 žadatelů 285 dosp. osob 291 dávek 608 953 Kč	5 518
2014 - 2022	Nepožadováno z MV ČR.				

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky státní sociální podpory	Sociální příplatek	Příspěvek na bydlení	Index celkem vyplacených dávek státní sociální podpory na 10 tis. obyvatel

2010	3 300 žadatelů 54 345 dávek 139 930 422 Kč	641 žadatelů 6 994 dávek 13 221 269 Kč	449 žadatelů 4 891 dávek 10 821 965 Kč	31 479
2011	2 500 žadatelů 41 142 dávek 115 446 612 Kč	141 žadatelů 1 533 dávek 4 072 572 Kč	492 žadatelů 5 361 dávek 13 307 107 Kč	24 046
2012	2 860 žadatelů 44 615 dávek 119 560 973 Kč	75 žadatelů 75 dávek 243 539 Kč	662 žadatelů 7 640 dávek 21 340 020 Kč	25 472
2013	2 950 žadatelů 46 542 dávek 125 606 787	1 žadatel 3 dávky* 6 844 Kč	873 žadatelů 9 038 dávek* 27 521 575	27 160
2014 - 2022	Nepožadováno z MV ČR.			

* Poznámka – tučně s hvězdičkou označené dávky jsou jako součet s názvem – Počet vyplacených dávek závislých na výši příjmu v příloze č. 2 Žádosti o státní účelovou dotaci z prostředků MV ČR v roce 2014.

Bude bezesporu velmi zajímavé sledovat, jak se bude v dalších letech vyvíjet počet osob na nejrůznějších dávkách (uvedených v předchozích tabulkách). **Objektivita meziročního srovnávání těchto ukazatelů je však omezena ještě více než např. trestná činnost změnou posuzovaných parametrů nebo rychlostí legislativních změn.** V sociální oblasti nebo zaměstnanosti bude tedy ještě více než v oblasti trestní **důležité pracovat se zkušeností, nadhledem a intuicí** všech členů platformy pro prevenci kriminality.

3.2. Vyloučené lokality na území města

V roce 2006 zadalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Odbor řízení a pomoci z ESF¹ a Oddělení řízení a implementace OP LZZ² výzkum s názvem **Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti**. Partnerem byla mimo jiné Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Realizátorem výzkumu byly následující organizace: GAC spol. s r. o.; Nová škola o. p. s. a externí výzkumníci pro realizaci terénních fází. Tato studie je mediálně označována jako tzv. **Gabalova³ studie**.

V rámci shora uvedené studie byly ve Svitavách předmětem zkoumání dvě tzv. vyloučené lokality. V obou případech se jedná o lokality romské. Níže uvedený text je

¹ ESF – Evropské strukturální fondy

² OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (<https://www.esfcr.cz/>)

³ PhDr. Ivan Galal (* 15. ledna 1951 Praha) je český sociolog a jeden ze zakladatelů Občanského fóra v roce 1989.

Ivan Galal vystudoval sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1976 –1990 pracoval v Ústavu pro filosofii a sociologii ČSAV. Během Sametové revoluce v listopadu 1989 se stal jedním ze zakladatelů Občanského fóra. Později byl členem rady OF a v roce 1990 vedoucím volební kampaně OF. V letech 1991–1992 pracoval jako vedoucí oddělení politické analýzy Kanceláře prezidenta republiky. V roce 1992 byl vedoucím volební kampaně Občanského hnutí. Od roku 1994 je výkonným ředitelem společnosti Galal Analysis Consulting.– následně GAC spol. s.r.o.

aktualizovaným textem původní studie. Míra jeho relevance je však omezena nízkou četností obyvatel v těchto lokalitách a také časem od provedení předmětné analýzy.

1. Svitavy – Lačnov; 2. Svitavy - Lány

Stručná charakteristika lokalit:

1. Svitavy - Lačnov

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 25

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Objekt (budova někdejšího statku č. p. 81) se nachází na konci předměstské části obce, v okolí stojí rodinné domky. Sociálně nevyloučení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 40 minut chůze v centru města.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalitu tvoří budova někdejšího statku, která byla v roce 2001 přestavěna na byty pro sociálně slabé občany. Lokalita vznikla částečně sestěhováním a částečně jako řešení chybějícího bydlení pro obyvatelky azylového domu pro matky s dětmi.

Formy zabezpečení obživy

Všichni obyvatelé jsou závislí na sociálních dávkách. Část dospělých obyvatel lokality využívala institutu veřejné služby – pracovali převážně pro potřeby ZŠ a MŠ Lačnov.

Sociálně problémové jevy

Lichva se vyskytuje ojediněle, problémem je zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok nebo nadměrná spotřeba rodiny, která neodpovídá možnostem jednotlivých rodin ve vztahu k vypláceným dávkám.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2003 je zřízena pozice romského poradce, jenž je zajištěna kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Do 31. 12. 2011 sídlilo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy – nově zrekonstruovaná budova, ve které sídlí významná část organizací poskytujících sociální nebo volnočasové služby na území města Svitavy orientované na práci s dětmi). Občanské sdružení Salvia poskytuje sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit poradenství a sociální asistenci u dětí a v případě potřeby dopravu dětí do školských zařízení.

Oporou pro obyvatele vyloučené lokality v Lačnově byla činnost Základní a mateřské školy Svitavy – Lačnov, která využívá program tzv. inkluzivního vzdělávání a současně ve spolupráci s městem realizuje od roku 2010 projekt Partnerství bez předsudků. Cílem projektu je získání základních sociálních dovedností, vztah ke vzdělání a úcta k práci. Projekt je průběžně financován z OPVK4, oblast podpory 1.2 a 1.3. Projekt navazuje na školní program Škola pro život financovaný rovněž z OPVK, oblast podpory 1.1. V roce 2020 se město pokusilo předložit projekt inkluze na další období. Projekt však nebyl ze strany MŠMT podpořen.

⁴ OPVK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

2. Svitavy - Lány

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 26 – 50

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Jedná se o jeden přízemní dům o čtyřech vchodech a jeden samostatně stojící rodinný dům (v bezprostředním sousedství) v běžné zástavbě. Objekty se nacházejí na konci sídliště. Sociálně nevyločení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 15 minut chůze.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalita vznikla řízeným sestěhováním z domů v majetku města, které obyvatelé poškodili nad míru vyhovující dalším možnostem jejich ubytování. Lokalita má spíše charakter lokality ohrožené sociálním vyloučením.

Formy zabezpečení obživy

Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. Někteří příležitostně pracují „načerno“ nebo chodí na legální brigády, další si přivydělávají sběrem železného šrotu a „chovem“ domácích zvířat.

Sociálně problémové jevy

V lokalitě nebyly zaznamenány významné problémové jevy, na významu však nabírá zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok a lichva.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2003 je zřízena pozice romského poradce, jež byla zajišťována kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. Kromě těchto pracovníků se problematikou zabývalo jak oddělení SPO, tak oddělení dávek sociální péče. V současnosti činnost vykonává na část úvazku vedoucí oddělení sociální péče. Činnosti v terénu převzaly pracovnice terénních programů. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Sídlilo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy). Občanské sdružení Salvia poskytovalo sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit služby dopravy do školských zařízení a oddělení sociální péče poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny i děti.

Obyvatelé této lokality prozatím nejsou součástí tzv. projektového působení prostřednictvím konkrétního programu nebo projektu. Město Svitavy se ve spolupráci s krajem připravuje na vznik terénní sociální práce, která by měla postupně obyvatele začlenit do realizace shora uvedených projektů nebo vytvořit projektové možnosti zcela nové.

V posledních cca 5 letech se městu s pomocí projektů daří nejen do těchto lokalit, ale romské komunitě jako celku nabízet systematickou terénní práci, kterou vykonávají 1 – 2 terénní pracovnice. Limitem je nevyjasněnost projektových záměrů, která znamená nejistotu další budoucnosti těchto pracovníků a znamená časté střídání na těchto pozicích, které je doprovázeno zbytečně se opakující analýzou problému a seznamováním se s klienty. Na vlastní realizaci cílených opatření prakticky nezbyvá čas. Zásadním problémem je tedy krátkodobost projektů, které s ohledem na problém mají pouze epizodický význam. Výhodou byl v minulých letech velmi dobrý personální výběr terénních pracovníků, kteří se v individuálních případech stali mnoha rodinám skutečnou oporou. Systémové a komplexní řešení však tento způsob práce prakticky neumožňuje.

3.3. Institucionální analýza

Cílem institucionální analýzy je získat přehled a provést vyhodnocení dosavadních aktivit orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence⁵ s důrazem na prevenci na sekundární a terciární⁶ úrovni.

Pro účely **rozvojového plánu** bude z detailní Strategie v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality vybrána níže uvedená část, která bezprostředně souvisí s rozvojovou činností města. V kontextu s ní i širší strategií je nezbytné představit krátce hlavní aktéry působící v dané oblasti a jejich základní úkoly, personální možnosti nebo vybrané prostředky pro plnění rozvojových úkolů.

Obvodní oddělení PČR Svitavy je největší oddělení Územního odboru PČR Svitavy. Sídlí v budově územního odboru na adrese Purkyňova 2 v centru města. OOP je z pohledu PČR oddělením tzv. II. typu. Rozloha služebního teritoria je cca 366 km², kde žije cca 32 200 obyvatel. Do jeho působnosti patří dvě města – Svitavy a Březová nad Svitavou a dalších 27 obcí. Současný tabulkový stav je 40 policistů. Hlavním úkolem je chránit bezpečnost osob, majetek a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Ze 40 policistů je 10 rozčleněno do 6 okrsků, přičemž každá obec má přiřazeného svého policistu. Na město Svitavy je z tohoto počtu přiřazeno 6 policistů. 9 policistů plní úkoly hlídkové služby a 11 policistů je zařazeno na pozici zpracovatelů, kteří zpracovávají dokumenty v rámci trestního řízení. Policisté jsou podřízeni vedoucímu oddělení a jeho dvěma zástupcům. Na OOP je zabezpečen provoz po 24 hodin denně prostřednictvím dozorčí služby. OOP využívá plně veškerého zázemí budovy územního odboru, které disponuje velmi dobrým zázemím pro plnění úkolů. Budova je částečně rekonstruována, v současnosti probíhá velká rekonstrukce vnitřních sítí. V přípravě je dostavba nového traktu budovy, která bude sloužit pro další složky PČR.

Městská policie Svitavy působí na území Svitav od roku 1992. Na MP je v současné době tabulkově zařazeno 19 strážníků, včetně velitele a zástupce. MP sídlí v budově MěÚ Svitavy na ulici T. G. Masaryka 35, kde je zabezpečen provoz 24 hodin denně prostřednictvím dozorčí služby. MP jako orgán města Svitavy, zřízený OZV č. 3/1992, zabezpečuje zejména místní záležitosti veřejného pořádku v rámci katastrálního území města a plní další úkoly stanovené zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii nebo zvláštními zákony. Strážníci se pravidelně střídají v hlídkové a dozorčí službě. Výkon služby je složen zpravidla ze tří strážníků, a to jak přes den v rozmezí od 06.00 do 18.00 hodin, tak v noční době od 18.00 do 06.00 hodin. Jeden strážník vždy zajišťuje dozorčí službu a dva strážníci hlídkovou službu. Mimo standardní službu jsou strážníci veleni do výkonu i v jinou dobu. Jde zejména a dny, kdy je potřebné zajistit plnění úkolů při kulturních, společenských, sportovních či jiných akcích ve městě. V rámci přehledu o dění ve městě jsou strážníci

⁵ Jedná se v podstatě o audit subjektů, činností a služeb v této oblasti, při jehož zpracování je možné s výhodou využít podkladů pro komunitní plány měst

⁶ Sekundární prevence je zaměřena na rizikové skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachatelé nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. vandalismus, šikana, záškoláctví, povalečství, rasové konflikty apod.) a na příčiny kriminogenních situací (dlouhodobá nezaměstnanost, sociální chudoba apod.). Terciární prevence se soustřeďuje na kriminálně narušené jedince a na prokriminální sociální prostředí.

rozčlenění do šesti okrsků – rajonů a každý strážník tak má svoji odpovědnost za plnění úkolů v daném teritoriu. Za jeden okrsek jsou odpovědni vždy 2 strážníci.

Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, územní odbor ve Svitavách (dále jen HZS) vychází z bohatých tradic hasičského spolku sahajících do roku 1869. Od roku 1967 sídlí v objektu původně pro dobrovolný veřejný požární sbor města na ulici Olbrachtova. HZS byl zřízen v roce 1970 jako tzv. Veřejný požární útvar. Dnešní územní odbor Svitavy, jako součást HZS Pardubického kraje, je tvořen čtyřmi požárními stanicemi - centrální stanicí Svitavy a pobočnými stanicemi Moravská Třebová, Polička a Litomyšl. V čele stojí ředitel územního odboru Svitavy. Organizace je rozčleněna do tří pracovišť - pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení, pracoviště integrovaného záchranného systému a operačního řízení a provozní pracoviště. Územní odbor Svitavy má celkem 97 příslušníků a 3 občanské zaměstnance, z toho CPS Svitavy 36 příslušníků. V rámci denní služby je na ÚO Svitavy k dispozici 16 příslušníků. Kromě výjezdové činnosti se ÚO Svitavy věnuje i preventivně výchovné činnosti a vzdělávací činnosti.

V samostatné působnosti má město Svitavy zřízenou **Jednotku sboru dobrovolných hasičů**, která zabezpečuje komplexní akceschopnost po stránce odborné, vybavení speciální požární technikou a prostředky požární ochrany. Sídlo jednotky je umístěno v budově na ulici Požární 187/2. Jednotka je zařazena do kategorie JPO II/1 – jednotka s územní působností, která zabezpečuje v katastru svého zřizovatele, i mimo území města výjezd jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (velitel, strojník, 2 hasiči). Provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další povinnosti podle zákona o požární ochraně a IZS. K zajištění výjezdu jednotky je stanovena nepřetržitá pracovní pohotovost mimo požární zbrojnici v počtu nejméně jednoho čtyřčlenného požárního družstva.

Do oblasti bezpečnosti a prevence je zapojena funkčně i řada dalších organizací nebo institucí působících aktivně na území města, mimo jiné sdružených pod tzv. **Integrovaným záchranným systémem** (dále jen IZS) nebo i mimo něj. Příkladem je **Záchranná služba Pardubického kraje** nebo **Středisko probační a mediační služby Svitavy**, případně **Okresní státní zastupitelství Svitavy** nebo **Okresní soud ve Svitavách**. Činnost těchto institucí odpovídá plnění úkolů, jež jsou vymezeny jejich statutem, ale jejichž činnost je pro oblast bezpečnosti ve městě i regionu neopomenutelná.

Město Svitavy také 25 let cílevědomě buduje **Systém prevence kriminality**, který se systematicky a dlouhodobě věnuje prevenci vybraných sociálních deviací. Do toho rozsáhlého a v ČR zcela unikátního systému je v současnosti **zapojena řada institucí státního i nestátního sektoru**, jež mají vztah k problematice bezpečnosti a prevenci kriminality. Kromě shora představených nebo uvedených institucí systém prevence zahrnuje i řadu nestátních neziskových organizací (Bonanza Vendolí z.ú., Květná Zahrada, z.ú., Centrum J. J. Pestalozziho, o p s., SVP Svitavska Alfa apod.). V minulosti byly tyto organizace součástí tzv. Komise pro prevenci kriminality MěÚ Svitavy, v současnosti pracuje systém v gesci tzv. Platformy pro bezpečnost, která v současnosti zastřešuje více jak 15 subjektů s celkovým počtem cca 150 profesionálů a desítek dalších dobrovolníků. Za dobu 25 let tato skupina odborníků v komisi nebo platformě připravila cca 120 projektů zaměřených do oblasti bezpečnosti nebo prevence sociálních deviací (zejména kriminality). Na tyto projekty město Svitavy získalo z dotačních programů finanční prostředky ve výši cca 60 mil. Kč.

Na úrovni města Svitavy je pro účely mimo jiné i institucionální analýzy zpracováno a průběžně aktualizováno několik materiálů, jež mapují z dlouhodobého pohledu existenci organizací, jejich úkoly v různých oblastech, možnosti, opatření, projekty a programy zaměřené do oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Součástí takto vytvořené „mapy organizací“ (sítě služeb) jsou základní kontakty na vedoucí představitele jednotlivých organizací, případně pracovníky klíčových služeb ve vztahu k řešené problematice.

Míra zapojení jednotlivých organizací je předmětem každoroční Zprávy o realizaci programu prevence na území města Svitavy (za daný kalendářní rok), kde jsou kromě jednotlivých úkolů zveřejňovány i společně realizované programy, projekty nebo významná opatření. Některá další opatření nebo dílčí úkoly jsou obsahem tzv. aktualit zveřejňovaných rovněž na webu prevence kriminality. Hodnocení je uveřejněno na webových stránkách města Svitavy:

www.svitavy.cz → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → vstup na web prevence → Programy a projekty → 2022...

Samostatnou kapitolu institucionální analýzy tvoří problematika trestné činnosti dětí a mládeže. Pro rok 2022 bude využita především v rámci aktivit programu s názvem **Resocializační program pro predelikventy a jejich rodiny**. Tento program bude uskutečněn pro rok 2023 a dále v rozsahu obdobném jako v předchozích letech, kdy byl spolufinancován z tzv. neinvestičních dotací OPK MV ČR. V roce 2020 – 2022 byl uskutečňován výhradně z prostředků města Svitavy. V každém roce převyšují finanční prostředky investované do jednotlivých aktivit programu částku 500 tis. Kč.

Institucionální analýza mapuje současně i postavení a procesy vzájemné spolupráce. S ohledem na cca 25 let realizace programu prevence kriminality na místní úrovni však tyto materiály zobrazují pouze základní přehledy o existenci jednotlivých subjektů a jejich postavení v systému represe, kontroly i prevence. Doposud byly orientovány především na specifické skupiny dětí nebo rizikových rodin. V této oblasti vytvořily **skutečnou síť služeb pomoci**, která výrazně přispěla k dosaženým výsledkům, které patří k nejlepším v ČR. Další obdobné materiály vznikaly k problematice trestů Obecně prospěšných prací (dále jen OPP) nebo dalším cílovým skupinám potencionálních pachatelů TČ. Příkladem je materiál zaměřený na psychicky, případně psychiatricky nemocné osoby nebo osoby páchající protiprávní jednání nebo narušující veřejný pořádek pod vlivem nejrůznějších závislostí.

Výzvou do budoucna jsou příležitostné snahy MPSV a kraje o podporu tzv. **sítování sociálních služeb**, které by se nemělo orientovat pouze na existující strukturu a její analýzu, ale mělo by cíleně tuto síť dotvářet a činit ji efektivnější. Věřme, že vytváření sítí služeb se zaměří spíše na jejich podporu nebo zefektivnění než na kontrolu nebo omezování činnosti neziskových organizací. Zaměření na podporu a zvýšení efektivity je však bezpochyby cestou správným směrem. **Příspěvkem k mapování sítě služeb je materiál vytvořený pro pracovníky OSPOD, který mapuje a rámcově představuje tzv. Ideální síť služeb pro orgány SPOD v našem regionu.**

Poznámka: Níže uvedené SWOT analýzy vznikly jako revize a aktualizace vstupů z posledních 5 let působení KPPK a platformy pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality. Neaktuální body byly vypuštěny, aktuální zachovány a nové doplněny. Pro současnou práci platformy se však jejich význam s ohledem na dosavadní zkušenosti spíše snižuje. V materiálu je SWOT analýza zachována především pro informaci donátora (donátorů) a je dokladem systematického přístupu v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.

3.4. SWOT analýza v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku:

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozitivní vývoj v celkovém snížení počtu TČ a zvýšení objasněnosti trestné činnosti ▪ Komplexní program a systémové působení v oblasti prevence kriminality ▪ Systémové a technické propojení subjektů v oblasti bezpečnosti i prevence ▪ Stabilizovaný tým pro řešení oblasti veřejného pořádku ▪ Relativní spokojenost občanů s prací policejních složek ▪ Působení a zázemí profesionálního hasičského záchranného sboru ve městě v oblasti požární prevence a ochrany a výchovy obyvatelstva ▪ Profesionální činnost dobrovolného hasičského sboru města Svitavy ▪ Uzavření a neformální naplňování koordinační dohody města a Policie ČR ▪ Existence, složení a činnost platformy pro bezpečnost a koordinátora prevence kriminality ▪ Vytvoření vazby s jednotlivými správními subjekty dotčenými problematikou v rámci MP, MěÚ apod. ▪ Nadstandardní spolupráce OOP PČR a MP v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Legislativní neprovázanost zapojených subjektů ▪ Nevyhraněnost bezpečnostní koncepce státu ve vztahu k obcím (nejasnosti v úloze a odpovědnosti jednotlivých složek) ▪ Celkový nárůst sociálních deviací ve společnosti (užívání drog apod.) ▪ Rezignace některých sociálních vrstev na dodržování pravidel ve společnosti ▪ Marginalizace některých sociálních problémů (bezdomovectví, chudoba apod.) a snahy o krátkodobá řešení především represivního charakteru ▪ Upřednostňování negativních zpráv v médiích ▪ Neefektivita některých trestů, sankcí a opatření ▪ Zastarávání technického vybavení ▪ Negativní trendy ve výchovném působení rodiny v řadě oblastí (bagatelizace deliktů dětí...) ▪ Absence veřejné služby a podporovaného zaměstnávání sociálně vyloučených osob nebo dlouhodobě nezaměstnaných, nepružnost a setrvačnost programů na podporu pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání ze strany ÚP (státu)

Příležitosti:	Rizika:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmínky vytvořené managementem města i dalších zapojených subjektů v dané oblasti (policie, soud, SZ, PMS...) ▪ Kvalitní technické a provozní zázemí jednotlivých subjektů s možností dalšího zkvalitnění ▪ Systematická komunikace s občany prostřednictvím specifických nástrojů (vysílání CMS, Naše město, web města, facebook apod.) ▪ Možnost navázat na systém komunikace s občany s cílem přesvědčit je o smysluplnosti jednotlivých kroků v dané oblasti ▪ Přesvědčit jednotlivé pracovníky subjektů zainteresovaných do této problematiky o výhodnosti systémového a společného postupu ▪ Využít možností platformy pro bezpečnost k okamžitému řešení závažných problémů ▪ Motivovat a podpořit organizace neziskového sektoru v zapojení do realizace programů v oblasti prevence kriminality (primární, sekundární, terciární) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celkové zhoršení společenského klimatu ▪ Přenášení odpovědnosti státu na obce bez příslušných nástrojů a financí k řešení ▪ Formalismus ve vnímání některých projektů odpovědnými pracovníky ▪ Relativně vysoká finanční náročnost z hlediska provozních nákladů u řady projektů ▪ Zkratkovitost v informování občanů o bezpečnostních otázkách v médiích ▪ Vstup zájmů politického a soukromého sektoru do problematiky bezpečnosti ▪ Možná korupce u jednotlivých subjektů ▪ Komplikovanost výkonu alternativních trestů u mladistvých pachatelů a práce s osobami mladšími 15 let, které se dopustily činu jinak trestného ▪ Neprofesionalita a nízká motivace některých pracovníků ▪ Nízké sankce a nedostatečná opatření, zvláště při opakovaných deliktech ▪ Nejednotný přístup k aplikaci práva

▪ Vyšší zapojení občanů k zajištění vlastního majetku i sousedské pomoci ▪ Využití stávajících právních nástrojů k eliminaci jevů souvisejících s protiprávní činností (alkohol, automaty, provozní doba některých zařízení apod.).	▪ Zhoršení situace ve vyloučených lokalitách a relativně vysoká podpora státu formou dávek, neschopnost přijímat práce na hranici minimální mzdy

3.5. Identifikace problémů a rizik v oblasti prevence kriminality:

Shrnutí nejvýznamnějších příležitostí a rizik v rámci realizace v letech 1998 – 2022

1. Oblast situační prevence:

Příležitosti	Rizika:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrá spolupráce orgánů činných v trestním řízení a PMS⁷ ▪ Dlouhodobé vytváření dobrých podmínek pro spolupráci MP a jednotlivých složek PČR a vytváření možností pro další odhalování veřejnoprávních deliktů ▪ Pilotní projekty v oblasti situační prevence a jejich dlouhodobá podpora (udržitelnost) ▪ Předcházení trestné činnosti (zejména majetkové a násilné – páchané na veřejných prostranstvích) ▪ Schopnost členů platformy pro bezpečnost podílet se na územním plánování nebo projektových úpravách ve vztahu k bezpečnosti a ochraně majetku na významných budovách, komunikacích nebo dalších stavbách na území města 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provozní náklady některých projektů a přehnaný tlak na inovace některých činností ▪ Zastarávání technického vybavení ▪ Provozně-technická náročnost některých projektů ▪ Vytvoření případného tlaku na užívání preventivních zařízení jako výhradně represivních nástrojů (zařízení na měření rychlosti, mobilní kamerový systém apod.) ▪ Nedůslednost při řešení opakující se drobné kriminality

2. Oblast sociální prevence:

Příležitosti:	Rizika:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobré podmínky pro nestátní neziskové subjekty poskytující sociální služby ve Svitavách (Charita, Salvia, Krizové centrum J. J. Pestalozziho, Bonanza Vendolí, Květná Zahrada, OS ČČK, Mateřské a rodinné centrum Krůček, PPP a SVP apod.) ▪ Spolupráce s NO poskytujícími sociální služby pro město Svitavy, Bonanza Vendolí, Květná Zahrada, Centrum J. J. Pestalozziho, Děti patří domů, MC Krůček a možnost spolupráce i s dalšími organizacemi ▪ Relativní stabilizace profesionálního týmu pracovníků v oblasti sociálních deviací ▪ Existence azylových zařízení na území města a nově připravovaného projektu ŠANCE ▪ Existence vlastních programů v oblasti sociální a protidrogové prevence 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nestabilita finančního zabezpečení nestátních neziskových subjektů poskytujících sociální služby ▪ Problematické vyhodnocování dopadů sociálních projektů ▪ Dlouhodobý pobyt klientů v azylových zařízeních a aktuální absence navazujících pracovních aktivit pro tyto klienty ▪ Minimální možnosti v motivování pracovníků nestátního neziskového sektoru ▪ Marginalizace některých problémů „sociálně nepřízřusobivých“ občanů ▪ Minimální schopnosti příslušníků romských občanských sdružení navrhovat, předkládat a administrovat projekty ▪ Absence většího počtu sociálních nebo výcvikových bytů pro nepřízřusobivé

⁷ PMS – Probační a mediační služba ČR

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existence cílené a dlouhodobé finanční podpory v oblasti sociální prevence pro neziskové organizace ve městě a regionu ▪ Zlepšující se podmínky pro využití volného času dětí a mládeže ve Svitavách ▪ Praktický dopad významných projektů v sociální oblasti: Skatepark, víceúčelové hřiště Svitavy – Lačnov, NK Díra apod. ▪ Snižování latence v oblasti zneužívání nelegálních návykových látek 	<p>občany rozmístěných do více lokalit na území celého města</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Neočekávané změny podmínek se vztahem ke vzniku kriminality a sociálních deviací (přistěhovalci, uprchlíci, zahraniční zaměstnanci...) ▪ Nízké zapojení odborníků z oblasti zdravotnictví do řešení problematiky sociální prevence ▪ Prolínání ryze sociálních nebo osobních problémů do hodnocení míry bezpečí a tím i oblasti preventivního působení
---	---

3. Oblast informování občanů:

Příležitosti:	Rizika:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Systematická komunikace s občany prostřednictvím sociologických šetření ▪ Pravidelné rubriky věnované bezpečnosti a prevenci sociálních deviací v Našem městě ▪ Pravidelné informování o programech, projektech i opatřeních ve vysílání studia CMS ▪ Vlastní prezentační interaktivní materiály (DVD mapující vývoj prevence ve Svitavách) ▪ Komplexní nabídka programů primární prevence ve spolupráce se Semiramis ▪ Prezentace činnosti platformy pro bezpečnost i dalších partnerů na webu města Svitavy ▪ Zapojení bezpečnostních složek i platformy pro bezpečnost do pravidelných tiskových konferencí města Svitavy ▪ Možnost vytváření vlastních interaktivních metodických materiálů (videopořadů zaměřených na jednotlivé sociální deviace) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při komunikaci a informování občanů přílišná orientace na věcnou, případně technickou stránku s nedostatečným vysvětlením důvodů zasazených do širšího rámce činnosti v oblasti prevence sociálních deviací ▪ Zaměření pouze na některé cílové skupiny ▪ Pokračování a stabilizace poradenství pro oběti trestné činnosti nebo domácího násilí nebo šikany ▪ V rámci programu primární prevence absence komunikace s rodiči

Všeobecné faktory ovlivňující oblast sociálních deviací:

Příležitosti:	Rizika:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvalitní tým spolupracujících odborníků odpovědných za řešení dané oblasti (platforma pro bezpečnost) ▪ Zařazení oblasti bezpečnosti a prevence kriminality do připravovaného Rozvojového plánu města Svitavy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostoucí náročnost administrace spojené s programy a projekty ve vztahu k poskytovatelům dotací (MV ČR, MPSV, KÚ apod.) ▪ Omezené finanční prostředky ▪ Absence dalších strategií města ve vazbě na oblast prevence kriminality (jedná se např. o dopravu)

Výše uvedené analytické údaje, komentáře, texty nebo SWOT analýza jsou shrnutím východisek strategie prevence kriminality na období uvedených let. Výhodou strategie je předchozí úspěšná zkušenost představitelů města a věrme i občanů s preventivním působením ve městě zasahujícím prakticky do všech oblastí života města. **Zásadním rizikem by pod vlivem dosažených úspěchů byla bagatelizace významu prevence**

nebo omezení finančních prostředků na preventivní programy, projekty nebo opatření.

Důležitou snahou celého týmu zpracovatelů níže uvedeného strategického rámce je zachování ryze odborné roviny preventivního působení.

3. Strategický rámec v oblasti prevence

Strategický rámec je vytýčením nového směru v oblasti preventivního působení v kontextu se zhodnocením východisek a předpokládaných podmínek. Neznamená však pouze přizpůsobení se současným podmínkám, ale je veden snahou o jejich aktivní ovlivňování. Technicky se materiál přizpůsobuje doporučením MV ČR, které se v minulosti osvědčily, a současně trendům a postupům uskutečňovaným při přípravě obdobných materiálů, např. v souvislosti se strategií výchovy a vzdělávání v regionu.

Vize v oblasti bezpečnosti a bezpečí občanů města Svitavy

Svitavy městem:

1. bezpečným pro občany i návštěvníky
2. institucí spolupracujících na řešení bezpečnosti a prevence kriminality
3. minimalizujícím vznik a výskyt sociálních deviací
4. kde bezpečí a prevence je záležitostí všech občanů

Jednotlivé vize města v oblasti bezpečnosti a prevence sociálních deviací jsou do strategického rámce rozpracovány za pomoci základního členění preventivních aktivit, tedy samostatně pro oblasti:

1. Situační prevence
2. Sociální prevence
3. Prevence viktimitnosti

Poznámky:

Níže uvedené tabulky jsou zpracovány pomocí uvedeného pořadí jednotlivých druhů prevence.

Zeleně označené části v následující tabulce jsou součástí **rozvojového plánu města**.

PRIORITY (VIZE)	CÍLE	STRATEGIE (Opatření)	HLAVNÍ ÚKOLY (ZÁMĚRY PROJEKTŮ)
1. Svitavy městem bezpečným pro občany i návštěvníky	1.1 Snížit možnosti pro páchaní trestné činnosti, rychle a efektivně odhalovat pachatele	1.1.1 Komunikovat s odbornou veřejností i občany ve vztahu k určení nebezpečných míst na území města	<ul style="list-style-type: none"> • Připravit každoroční analýzu bezpečnosti jako součást vyhodnocení oblasti bezpečnosti a prevence kriminality ve spolupráci s bezpečnostními složkami včetně jejího projednání v orgánech města (radě a zastupitelstvu) • Organizovat zadávání cílených sociologických nebo demografických studií zaměřených na problematiku bezpečnosti a prevence • Podílet se na širších sociologických nebo demografických studiích a začlenit do nich problematiku bezpečnosti a prevence • Sledovat výsledky vědeckých studií subjektů státní správy a přijímat příslušná opatření v oblasti bezpečnosti a prevence • Pravidelně vyhodnocovat efektivitu a přínos klíčových situačních projektů (zejména MKS Svitavy) s pomocí kvantitativních analýz o nápadu TČ nebo s pomocí dotazníkových šetření mezi občany města
		1.1.2 Upravit nebezpečná prostranství – osvětlení, přehlednost, zeleň, mobiliář a informace pro občany apod.	<ul style="list-style-type: none"> • Podchod u městského muzea, nově připravovaný park u muzea betlému a parku u Seniorcentra • Udržet projekt Auto není trezor • Instalovat nebo udržovat informační tabule o monitoringu veřejných prostranství nebo veřejných prostor
		1.1.3 Plánovat investice, stavební projekty nebo rekonstrukce a opravy s ohledem na situační prevenci - zajištění bezpečnostních prvků nebo možnou realizaci proaktivních preventivních opatření (instalace kamerových bodů, připojení k PCO, systémů požární ochrany apod.)	<ul style="list-style-type: none"> • K jednotlivým urbanistickým, stavebním nebo technickým studiím nebo konkrétním projektům zajistit ve spolupráci s vedením města a architektem nebo projektantem účast odborníků zaměřených na aktivní i pasivní prvky situační prevence • Muzeum betlému, park za Seniorcentrem, podchod u muzea, nově připravované výjezdy z budovaného obchvatu, průmyslová zóna, Riegrova ulice, prostranství u krytého bazénu, prostranství u sportovní haly, křižovatka u Ato – Apex, připravovaná tržnice apod.
		1.1.4 Modernizovat a nadále zefektivňovat Městský kamerový a monitorovací systém (MKS), vozový park MP a technické vybavení složek IZS	<ul style="list-style-type: none"> • Udržet a dále rozšiřovat stávající počet cca 125 kamerových bodů na venkovních veřejných prostranstvích nebo ve vnitřních veřejných prostorách na území města • Rekonstruovat postupně systém kamerových bodů s analogovými kamerami výměnou za digitální kamery • Zkvalitnit stávající kamerové body prostřednictvím HD nebo FULL HD technologie • Vybudovat nové kamerové body na ulici Jiráskova, Svitavská, Riegrova nebo výpadovkách u nového obchvatu města nebo stanice rychlé záchranné služby (s dostupností metropolitní sítě) • Modernizovat vozový park MP nákupem elektromobilů
		1.1.5 Rozšířit MKS o možnost detekce a vyhodnocování RZ připojením do evidence	<ul style="list-style-type: none"> • Udržet detekci RZ vozidel pro potřeby analytického pracoviště ÚO PČR Svitavy minimálně ve stávajícím rozsahu

		odcizených nebo jiným způsobem prošetřovaných vozidel Policie ČR apod.	<ul style="list-style-type: none"> • Sledovat průběžně technické možnosti v nabídkách dodavatelů (zejména nových funkcionalit systému Ateas) a implementovat je do provozu pracovišť na MP i ÚO PČR • Spolupracovat s vedením ÚO PČR Svitavy při možném napojení čtení RZ do celostátních nebo místních analytických systémů
		1.1.6 Zabezpečit moderní a efektivní pult centralizované ochrany včetně vytváření podmínek pro připojení maximálního počtu objektů ve Svitavách	<ul style="list-style-type: none"> • Udržet stávající kvalitu technického vybavení PCO na MP • Udržet současný počet cca 120 objektů připojených na PCO • Spolupracovat s vlastníky objektů směrem k dodržování standardů práce a zkvalitňování vzájemné komunikace
		1.1.7 Sledovat a případně využít regionální nebo centrální evidence některých druhů majetku – jízdních kol apod.	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na případné nabídky dodavatelů, technicky a organizačně posoudit systém a po poradě v platformě navrhnout změny ve využití databází zcizených kol • Podporovat případné snahy o zavedení jednotného registru kol v regionu
		1.1.8 Instalovat zařízení na měření tzv. úsekové rychlosti vozidel v nových lokalitách (např. ulice Poličská), případně podporovat další pasivní nebo aktivní prvky na zajištění bezpečnosti v dopravě (v souvislosti s nově vybudovaným obchvatem města) včetně modernizace vozového parku MP	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat s odborem dopravy při přesunu úsekového měření z lokality v Lánech na ulici Poličská, případně do městské části Lačnov, • Ve spolupráci s MP přispívat k regulaci parkování na náměstí Míru a dalších vytipovaných lokalitách v centru města • Spolupracovat při vytipování dalších lokalit pro instalaci zpomalovací zóny nebo retardérů, osvětlení přechodů apod. • Spolupracovat při doplnění přechodů o ostrůvky a únikové zóny apod. • Modernizovat vozový park MP nákupem elektro vozidel
		1.1.9 Přispět k rekonstrukci zařízení na záznam hovorů na MP Svitavy, Efektivně a preventivně využívat mobilního zařízení na měření rychlosti vozidel	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat výměnu zařízení na záznam hovorů z telefonních přístrojů nebo vysílaček na MP Svitavy • Přispět k případnému propojení komunikace jednotek IZS ve Svitavách • Sledovat efektivitu stacionárního radaru, vyhodnocovat činnost, užívat zařízení nejen k represí, kontrole, ale také k prevenci • Oblast pojímat jako dlouhodobý prostředek výchovy k dodržování pravidel (nejen silničního provozu)
		1.1.10 Podporovat zajištění osobního majetku občanů prostřednictvím technických opatření nebo moderních prvků	<ul style="list-style-type: none"> • Sledovat technický vývoj a reagovat na nabídky dodavatelů, vyhodnotit přínosy a případně propagovat nejefektivnější způsoby označování soukromého nebo veřejného majetku
2. Svitavy městem institucí		2.1.1 Důsledně naplňovat a vyhodnocovat tzv. koordinační dohodu s ÚO PČR	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocovat koordinační dohodu minimálně jedenkrát ročně, vyhodnocení zařadit na jednání platformy pro bezpečnost,

spolupracujících na řešení bezpečnosti a prevence kriminality	2.1 Aktivní dlouhodobá spolupráce Policie ČR a MP Svitavy		<ul style="list-style-type: none"> • Informovat orgány města o naplňování koordinační dohody • Přijímat opatření (úkoly) při neplnění koordinační dohody
	2.2 Aktivní dlouhodobá spolupráce institucí zapojených do řešení problematiky bezpečnosti a prevence sociálních deviací	2.1.2 Zajistit informovanost o skutečnostech směřujících k odhalení, případně potrestání pachatelů protiprávního jednání Spolupracovat s OSPOD Spolupracovat se sociálními a terénními pracovníky Spolupracovat s pracovníky neziskových organizací	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemně se informovat o hledaných osobách (při zahájení i ukončení pátrání) • Spolupracovat na specifických opatřeních proti zcizení nebo poškození majetku • Zachovat nebo zkvalitnit informování o zájmových dětech nebo rodinách v péči OSPOD • Zachovat systém informování a spolupráce s pracovníky OSPOD mimo pracovní dobu v případech péče o děti vyžadující přítomnost nebo spoluúčast pracovníků OSPOD případně pracovníků OSZ nebo soudu • Spolupracovat na řešení situace ve vyloučených lokalitách prostřednictvím projektu Domovník
		2.1.3 Spolupracovat s PdF UHK v souladu s písemně uzavřenou dohodou	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit možnost stáží nebo praxí pro studenty • Podílet se s odbornými pracovníky na vzdělávacích akcích pro studenty Ústavu sociálních studií (dříve katedry sociální patologie a sociologie) PdF UHK • Spolupracovat s kolegy z PdF UHK při řešení konkrétních témat prevence sociálních deviací, včetně organizace pravidelných setkání minimálně 1x ročně apod.
3. Svitavy městem minimalizujícím vznik a výskyt sociálních deviací	3.1 Snížit počet závažných výchovných problémů, projevů maladaptivního chování, predeliktivního a deliktivního jednání u dětí a mládeže	3.1.1 Podporovat dlouhodobé programy na řešení školního neúspěchu ve spolupráci se školskými zařízeními ve městě i regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat na realizaci projektu Mentorská asistence jako součást cílené sociální práce s dětmi a rodinami v případech, kdy se školní neúspěch projevuje jako sekundární problém prostředí, v němž se výchova a vzdělávání uskutečňují • Řešit školní selhávání, špatné školní klima jako možnou příčinu vztahových problémů s vrstevníky, v komunitě nebo ve společnosti s pomocí cílené pedagogické a sociální práce s rodinami vytipovaných dětí
		3.1.2 Podporovat systém smysluplné inkluze na základních školách v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat systém práce školních poradenských pracovišť nebo práce v tzv. podpůrných skupin (školních psychologů, speciálních pedagogů, pedagogických a osobních asistentů, mentorů apod.) • Spolupracovat na případech kdy není vhodné děti z ideologických důvodů nechávat setrvávat na běžných základních školách • Spolupracovat se Speciální a praktickou školou ve Svitavách především v oblasti práce s dětmi ve třídách zaměřených na poruchy chování
		3.1.3 Podporovat dlouhodobé programy práce se studenty a cíleně je směřovat k oblasti pomáhání a dobrovolnictví	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřovat a zkvalitňovat systém Mentorské asistence ve spolupráci s neziskovými organizacemi (Bonanza Vendolí, MC Krůček) a dalšími neziskovými organizacemi

			<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat stálé centrum pro Mentorskou asistenci a směřovat nebo motivovat vybrané studenty z MA nebo dobrovolníky z KC do pomáhajících profesí
		3.1.4 Podporovat dlouhodobé programy pro děti s projevy maladaptivního chování	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat na programu „Drž se na uzdě“ Bonanzy Vendolí, jako projektu zaměřeného na rozvoj sociálních dovedností u dětí ve věku 8 – 14 let (vytipování dětí, setkání k výběru, motivace k docházce, vyhodnocení dopadů programu apod.) • Podporovat práci s rodinami účastníků programu Drž se na uzdě v rámci cílených pobytových programů v Bonanze Vendolí, z.ú. • Podporovat práci obou celodenních stacionářů a pobytového zařízení SVP Svitavska
		3.1.5 Podporovat dlouhodobé programy pro predelikventů a jejich rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat na programu „Kompas“ v SVP Svitavska vytipováním dětí, motivací dětí i rodičů, ukládáním povinností, při realizaci programu a jeho vyhodnocování • Podporovat rodiny účastníků programu Kompas • Účastnit se práce Týmu pro mládež v gesci Střediska PMS Svitavy • Propagovat příklady dobré praxe v Týmu pro mládež nebo odborné veřejnosti
		3.1.6 Podporovat dlouhodobé programy pro delikventy (pachatele činů jinak trestných) pro děti do 15 let ve spolupráci s Okresním soudem ve Svitavách a Střediskem PMS Svitavy	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat na realizaci probačního programu (výběr klientů, realizace konkrétních činností, spolupráce s lektory apod.) • Vyhodnocovat opatření a informovat rodiny i veřejnosti
		3.1.7 Podporovat dlouhodobé programy pro pachatele provinění u mladistvých do 18 let ve spolupráci se Střediskem PMS Svitavy	<ul style="list-style-type: none"> • Materiálně, organizačně a případně finančně pomáhat (zejména v rovině investic) výchově dětí v přirozeném prostředí cílevědomé a systematické práce
		3.1.8 Podporovat činnost zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území města nebo v regionu (ZDVOP při Dětském centru Svitavy)	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná se minimálně o udržení současného stavu – tedy práci Nízkoprahového klubu Díra v prostorách ZŠ Felberova ve spolupráci s Bonanzou Vendolí a podporu nízkoprahového zařízení Prevence s Bonanzou ve Vendolí, které mj. soustředí děti z programů Mentorské asistence
		3.1.9 Podporovat činnost nízkoprahových klubů pro děti a mládež do 26 let na území města i v regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat denní stacionáře a program Kompas pro děti s projevy predelikventního a delikventního chování a v návaznosti práci s rodinami v rodičovských skupinách • Podporovat terénní práci (včetně intervenčních aktivit ve školních třídách) • Podporovat ambulantní práci (včetně vrstevnických a rodičovských skupin)
		3.1.10 Podporovat činnost Střediska výchovné péče Svitavska	

			<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat případné zřízení výchovné skupiny pro dívky v rámci internátního oddělení SVP • Podporovat rekonstrukci zázemí pro služby SVP Svitavska na ulici Pavlovova • Podporovat diskuse a případný vznik modelu denního stacionáře pro předškolní děti nebo pro děti v době přechodu na ZŠ • Podporovat v případě potřeby snahy o rozšíření pobytových služeb SVP pro děti z regionu v obci Květná • Podporovat vzdělávací činnosti SVP s pedagogickými pracovníky jako soustavnou a cílevědomou činnost zaměřenou na vztahy mezi vrstevníky, šikanu a prevenci projevů rizikového chování • Podporovat soustavné a cílené vzdělávání profesionálů v dané oblasti
		3.1.11 Podporovat veškeré výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na principy odpovědnosti a samostatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávat a účastnit se dalších programů všech subjektů, jež se zaměřují na rozvoj samostatnosti a odpovědnosti dětí (SVP, SVČ, Mateřské centrum, Bonanza Vendolí, z. ú., Lesní školka Na písku apod.)
3.2 Zajistit práci s tzv. ohroženými nebo rizikovými rodinami případně dalšími skupinami obyvatel	3.2.1 Podporovat dlouhodobou a soustavnou činnost v oblasti práce s pěstounskými rodinami	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat s organizací Děti patří domů z Hradce nad Svitavou, případně s MC Krůček v rámci práce s dětmi a pěstounskými rodinami jako prevence před výchovným nebo sociálním selháváním 	
	3.2.2 Podporovat činnosti presanace nebo sanace ohrožených nebo rizikových rodin	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat služby presanace např. v návaznosti na program Mentorské asistence s cílem dosažení maximální možné budoucí samostatnosti a odpovědnosti podporovaných rodin nebo jednotlivců (matek samoživitelek apod.) 	
	3.2.3 Podporovat sociálně aktivizační činnosti selhávajících nebo rizikových rodin	<ul style="list-style-type: none"> • Ve vazbě na děti vytipované OSPOD MěÚ Svitavy nebo ve vazbě na konkrétní programy (Mentorská asistence, Drž se na uzdě, Kompas, probační program apod.) podporovat sociálně aktivizační služby v rodinách klientů s cílem dosažení maximální možné samostatnosti a odpovědnosti v souladu s aktuálními možnostmi rodin v prostředí, v němž žijí • Všestranně podporovat spolupráci všech subjektů na sociálně aktivizačních programech v regionu 	
	3.2.4 Podporovat podpůrné rodičovské skupiny v zařízeních prevence nebo střednědobé péče o ohrožené nebo rizikové děti	<ul style="list-style-type: none"> • Podpořit práci s rodinami prostřednictvím krátkodobých společných tzv. navykacích aktivit rodičů s dětmi umístěnými v zařízeních vyžadujících okamžitou pomoc nebo ve službách SVP Svitavska, případně programech jiných NO • Podpořit metody VTI a rodinné terapie v zařízeních střednědobé péče nebo resocializačních a výchovných bytech v regionu 	

		3.2.5 Podporovat specifické podpůrné služby pro rodiny zapojené do předchozích preventivních aktivit založené na společné činnosti s profesionály a dobrovolníky (primárně směřované na přirozené a jednoduché pracovní činnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Využít pozitivního působení prostředí Květné Zahrady a Bonanzy Vendolí apod. a akcelarovat výchovné působení s pomocí společně prožitých činností za pomoci opakovaných víkendových pobytů rodičů na statku přímo v kontaktu s dětmi z SVP nebo aktivit Bonanzy • Využít aktivit zaměřených na manuální činnosti doplněné o psychologické nebo specifických terapeutické služby – např. metody VTI, mediace, facilitace, rodinné terapie apod.
		3.2.6 Podporovat vznik komunitních center ve městě i regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Využít možnosti vzniku těchto center za pomoci osvědčených provozovatelů např. sociálně aktivizačních služeb nebo nízkoprahových a volnočasových zařízení s cílem akcelarovat snahy o sounáležitost a vzájemnou podporu mezi občany • Podpořit projekt Bonanzy Vendolí zaměřený na komunitní práci a sociálně aktivizační činnosti
		3.2.7 Podporovat specifické programy pro cílovou skupinu seniorů zabezpečující větší míru bezpečí a prevenci zhoršení okamžité zdravotní nebo sociální situace	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat program tíšňových tlačítek pro seniory v domácnosti • Podporovat technická opatření zvyšující míru bezpečí seniorů v místě bydliště, na veřejných prostranstvích nebo ve veřejných budovách • Sledovat moderní trendy prevence pro seniory a využít dostupných efektivních prostředků nebo metod práce
	3.3 Snížit nebo stabilizovat problémy se sociálně vyloučenými osobami na území města	3.3.1 Podpořit rozšíření terénních sociálních služeb jako systematické a dlouhodobé profesionální činnosti města a podporovat spolupráci s neziskovými organizacemi v této oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat terénní sociální práci jako soustavnou, cílenou a dlouhodobou činnost vykonávanou na profesionálním základě - mimo rámec příležitostných projektů nebo aktivit • Využívat projekty na podporu terénní práce jako doplněk pro rozšíření činnosti (materiální, personální nebo organizační případně koordinační) - základ terénní práce by měl mít soustavný a cílený profesionální charakter
		3.3.2 Podpořit rozšíření služeb pro sociálně vyloučené osoby na území města	<ul style="list-style-type: none"> • Podpořit aktivity projektu Šance • Podporovat doplnění systému soc. služeb o programy podporovaného zaměstnávání a pracovní rehabilitace vytvořením střediska krátkodobého nebo střednědobého zaměstnávání sociálně vyloučených osob nebo osob ohrožených sociálním vyloučením (např. jako součást projektu Šance) nebo mimo něj prostřednictvím osvědčeného partnera z oblasti NO
		3.3.3 Podporovat aktivity směřující k podporovanému bydlení v zařízeních Šance	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci projektu Šance podpořit přebudování stávajících prostor AD na Máchově aleji na podporované ubytování pro muže s příležitostnou kontrolní a sociálně aktivizační činností • Maximum klientů podporovaného bydlení zařadit do programů pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání v rámci projektu Šance nebo mimo něj prostřednictvím osvědčeného partnera z oblasti NO

		3.3.4 Podporovat a spolupodílet se na znovuzavedení tzv. veřejné služby nebo obdobných institutů podporovaného zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob	<ul style="list-style-type: none"> • Sledovat legislativní úpravy a případně neprodleně reagovat na možnost zřízení obdobných institutů, jakými byla veřejná služba apod. • Zaměřit se na efektivní výběr klientů a vyhodnocování jejich pracovních činností
		3.3.5 Podpořit dlouhodobé programy pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání pro sociálně vyloučené osoby na území města	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit, materiální, technické, organizační a koordinační podmínky pro zaměstnávání sociálně vyloučených osob
		3.3.6 Podporovat zpracování, předložení a realizaci projektů zaměřených na personální obsazení a vzdělávání terénních a sociálních pracovníků zaměřených na práci se sociálně vyloučenými osobami v rámci projektu Šance	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat doplnění systému registrovaných sociálních služeb v rámci projektu Šance o cílevědomý a dlouhodobý podpůrný program pro vzdělávání, personální a metodickou práci s pracovníky (profesionály, dobrovolníky a studenty)
		3.3.7 Podporovat využití tzv. resocializačních bytů pro klienty s potenciálem pozitivní změny a spolupracovat s „domy na půl cesty“ (DPC) v regionu při využití části bytů pro ubytování klientů DPC	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřit se především na klienty DPC prokazující schopnost socializace v rámci bydlení, zaměstnávání apod. v DPC v regionu • Podporovat konkrétní pracovní, resocializační a integrační opatření u jednotlivých klientů DPC
		3.3.8 Podporovat výstavbu sociálních bytů rozptýlených ve všech částech města a zabraňovat koncentraci sociálních problémů do izolovaných (vyloučených) lokalit	<ul style="list-style-type: none"> • Podporou cílené terénní sociální prací bránit u vybraných klientů ztrátu nájemního nebo vlastního bydlení • Podporovat snížení počtu soc. bytů v určité lokalitě, v ideálním případě pouze na jeden a odpovídající (standardní) počet obyvatel jedné domácnosti
		3.3.9 Ubytování klientů všech zařízení pro sociálně vyloučené osoby vždy důsledně spojit se zaměstnáním	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat spojení tzv. podporovaného bydlení s jakýmkoliv zaměstnáváním krátkodobého nebo střednědobého charakteru, případně institutem obdobným veřejné službě nebo programu pracovní rehabilitace u kteréhokoliv subjektu poskytujícího sociální nebo navazující služby
		3.3.10 Podporovat terénní a ambulantní programy pro osoby experimentující nebo závislé na návykových látkách a jejich rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná se konkrétně o udržení případně o rozvoj stávajících služeb pro experimentátory, uživatele legálních i nelegálních návykových látek, osob s procesní závislostí včetně terapeutických služeb nebo jejich rodinné příslušníky • Jedná se o podporu tzv. výměnných (harm - reduction) programů jako prevence šíření nakažlivých chorob a HIV

		<p>3.3.11 Podporovat cílené a dlouhodobé poradenské, terapeutické, aktivizační a svépomocné programy pro osoby abstinující na alkoholu nebo jiných návykových látkách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V návaznosti na výše uvedené programy nebo opatření se jedná o podporu aktivizačních služeb nebo činností pro osoby abstinující na návykových látkách • Udržet nebo v případě potřeby rozšířit služby terénních programů (1 – 2 dny v týdnu) • Udržet nebo zkvalitnit služby ambulantního centra (1 – 2 dny terapeutických služeb za týden). • Podporovat vznik tzv. Centra adiktologických služeb, který může v ucelené podobě poskytovat uvedené služby pod jednou střechou. Vznikem této služby se zvýší časová dostupnost služeb pro občany města Svitavy.
		<p>3.3.12 Podporovat cílené a dlouhodobé terapeutické, aktivizační, komunitní nebo společenské programy nebo činnosti pro pacienty s psychickým nebo psychiatrickým onemocněním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná se o podporu programů nebo činností psychiatrického oddělení Svitavské nemocnice (přeléčených nebo ambulantních pacientů) včetně podpory rodin nebo rodinných příslušníků nebo přátel těchto pacientů • Podporovat aktivity spolku KLUS Svitavy zaměřené na osoby abstinující na alkoholu nebo jiných návykových látkách nebo aktivity pro pacienty s psychickým onemocněním
<p>4. Svitavy městem, kde bezpečí je věcí všech občanů</p>	<p>4.1 Vytvořit efektivní oporu obětem trestných činů, přestupků nebo narušování veřejného pořádku</p>	<p>4.1.1 Podporovat Středisko PMS Svitavy v programech a projektech zaměřených na cílenou podporu obětí protiprávního jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udržet nebo v případě potřeby rozšířit poradenské služby pro oběti protiprávního jednání nebo osoby, které svoji újmu tímto způsobem pocítují
		<p>4.1.2 Podporovat stávající služby krizového centra (sociální poradenství zaměřené na řešení dluhů a dalších finančních problémů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovat poradenství v rozsahu (právník a sociální pracovník) na celý pracovní úvazek jako součást práce krizového centra • Cíleně informovat pracovníky NO i veřejnost v oblasti dluhového poradenství
		<p>4.1.3 Podporovat vzdělávací programy zaměřené na výchovu k finanční gramotnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat cílené programy zaměřené na finanční gramotnost pro děti a mládež nebo další cílové skupiny (seniory apod.)
		<p>4.1.4 Podporovat služby asistovaného kontaktu, mediace, facilitace, sociálního poradenství včetně psychologických a terapeutických činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovat stávající rozsah služeb KC Pestalozziho, případně reagovat nabídkou nových služeb na řešení aktuálních psychických, osobních nebo sociálních problémů občanů
		<p>4.1.5 Podporovat vzdělávání pedagogických, sociálních pracovníků a pracovníků neziskových organizací v oblastech prevence a pomáhání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřit se především na metody problémové, praktické a výcvikové na témata související bezprostředně s tzv. přímou péčí, případně důležitými legislativními úpravami • Podporovat vzdělávací programy zaměřené na práci s rodinou

	4.2 Vytvořit cílené, dlouhodobé a efektivní vzdělávání v oblasti prevence sociálních deviací	4.2.1 Zabezpečit informování o připravovaných vzdělávacích akcích (pro děti a mládež, odbornou veřejnost, laickou veřejnost)	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrétně se jedná o webové informace o nabídce vzdělávacích akcí
		4.2.2 Podporovat specifické informační a vzdělávací programy zaměřené na seniory jako potencionální oběti protiprávního jednání	<ul style="list-style-type: none"> • Minimalizovat počet monologických metod, rozšířit metody dialogické, problémové nebo praktické, zejména pak výcvikové, kde by si senioři procvičili jednotlivé druhy bezpečného chování. • Informovat o konkrétních programech na webových stránkách, v měsíčníku Naše město případně vysílání televize CMS • Informovat veřejnost v rámci cílených příspěvků na TK města nebo na setkáních seniorů, klubu postižených civilizačními chorobami, případně dalších organizací zaměřených na cílovou skupinu seniorů
	4.3 Informovat odbornou a laickou veřejnost o přípravě, průběhu nebo vyhodnocení preventivních aktivit na území města nebo regionu	4.3.1 Podporovat zveřejňování aktualit z činnosti v oblastech prevence na webu města Svitavy (jako cílený způsob komunikace s odbornou veřejností nebo jako způsob komunikace s laickou veřejností)	<ul style="list-style-type: none"> • Informovat veřejnost na webových stránkách města, v měsíčníku Naše město, případně ve vysílání televize CMS nebo regionálních denících • Samostatnou kapitolu informování tvoří klíčové projekty, o nichž lze informovat v celostátních denících nebo veřejnoprávní televizi ČT

Poznámky: Výše uvedený přehled priorit, cílů, opatření i hlavních úkolů zahrnuje řadu oblastí a témat. Jejich splnění je materiálně, technicky, personálně i organizačně velmi náročné. Současně není jejich splnění pouze v silách města samotného. Členové platformy hledají možnosti, jak maximálně přispět ke splnění stanovených cílů v jednotlivých oblastech. Prostředkem ke splnění úkolů je každoroční plán preventivních aktivit, pro nějž je rámcem rozpočet kapitoly prevence kriminality na daný kalendářní rok. Přehled aktivit v daném kalendářním roce je součástí návrhu rozpočtu a je schvalován zastupitelstvem města. Některé souvislosti financování jsou uvedeny v kapitole 6.

Současně platforma pro bezpečnost **nevylučuje reakci na jakékoliv problémy v oblasti bezpečnosti nebo prevence kriminality**, jež se mohou v období vymezeném touto strategií ukázat jako závažné a nejsou její aktuální součástí. Případné návrhy opatření budou zpracovány operativně podle uložených úkolů vedením města a budou projednány v orgánech města Svitavy s příslušným stanoviskem platformy. Pokud bude téma vyžadovat projektové (střednědobé) nebo programové (dlouhodobé) řešení, bude navržen konkrétní projekt nebo program a strategie bude aktualizována.

4. Realizace strategie v oblasti prevence

Jednotlivé vize (priority 1. – 4.) a v nich obsažené cíle (1.1 – 4.3 – celkem 9) nebo opatření (celkem cca 50) budou postupně v průběhu let 2023 – 2028 dále realizována prostřednictvím dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých úkolů v oblasti bezpečnosti a konkrétních programů (projektů) a opatření v oblasti situační, sociální a prevence viktimnosti. Některé z hlavních úkolů jsou součástí výše uvedeného přehledu. Jejich řešení je konkrétní odpovědností jednotlivých představitelů subjektů zapojených v systému bezpečnosti a prevence kriminality na území města i regionu. Detailní přehled je každoročně obsahem tzv. ročního plánu, který je částečně limitován aktuálním rozpočtem pro daný kalendářní rok.

Jednou z možností spolupráce na úkolech v oblasti bezpečnosti může být také iniciování věci uvnitř i vně platformy pro bezpečnost. Programy prevence sociálních deviací budou navrhovány a po schválení v orgánech města uskutečňovány prostřednictvím platformy, zejména s ohledem na jejich organizační náročnost a souvislosti, které se týkají jejich financování. Tento mechanismus zahrnuje i reakce na nově vznikající problémy v komunitě, související zejména s náhlými změnami ve společnosti. Součástí financování bude využití veškerých dostupných a efektivních dotačních programů, především na MV jako hlavním garantovi bezpečnosti a prevence kriminality v ČR.

5. Finanční zabezpečení preventivních aktivit

Město Svitavy vynakládá na oblast prevence kriminality v přepočtu na 10 tis. obyvatel dlouhodobě (více než 15 let) jednu z největších finančních částek v ČR.

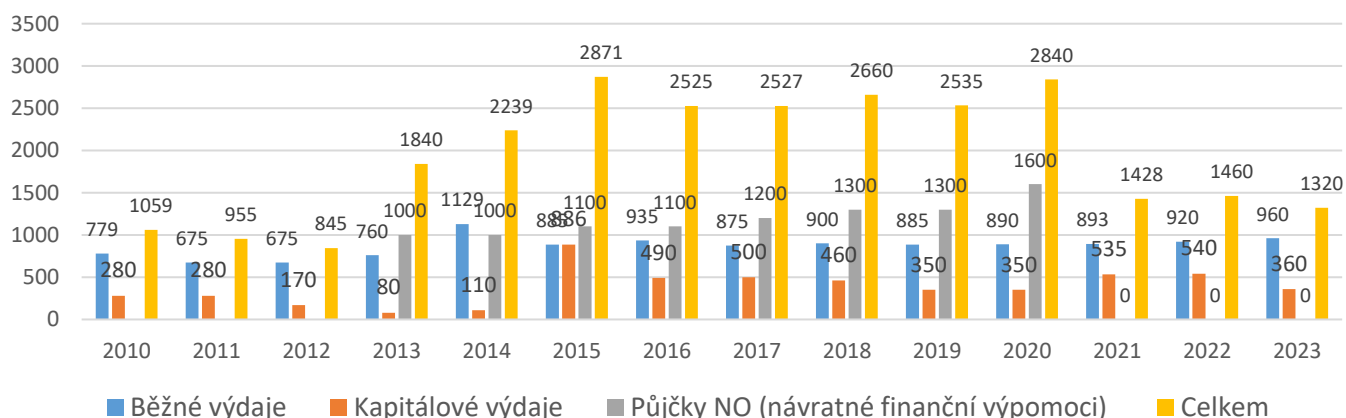
Z výsledku celostátního výzkumu⁸ provedeného u celkového počtu 206 obcí (měst) ČR v roce 2010 vyplývá, že: „...celkem 63,11% dotazovaných měst nemá možnost iniciovat preventivní programy, projekty nebo opatření. U 76 obcí, které odpověděly, že možnost iniciace mají, se ukázalo, že 26 z nich nedisponuje žádnými finančními prostředky. Z 206 obcí tzv. třetího typu tak zůstává pouze 50, které mají možnost iniciovat tyto aktivity a disponují současně finančními prostředky. Pokud se však podrobněji soustředíme na jejich výši, je zřejmé, že pouze část z těchto měst má prostředky k dispozici v takové míře, aby reálně zajistila iniciaci nebo realizaci nějakých projektů, a to i v případech, kdy jsou dotovány ze strany jiných donátorů. Ze shora uvedeného vyhodnocení a následných výpočtů je zřejmé, že průměrná částka pro jedno z 50 měst, které prostředky k dispozici mají, je v přepočtu na 10 tisíc obyvatel 52.533 Kč. Nejvyšší uvedená částka, která v přepočtu na 10 tisíc obyvatel činí 494.444 Kč, odpovídá finančním prostředkům města Svitavy (bez započtení výdajů na mimořádné finanční výpomoci) vloženým do programu prevence kriminality v přepočtu

⁸ STÜNDL, Erich. *Systém včasné intervence a metody sociálně-výchovného působení*. Olomouc: UP v Olomouci, 2009. 137 s. Rigorózní práce.

na 10 tis obyvatel v roce 2009. Období od roku 2010 zachycuje níže uvedený graf výdajů v oblasti prevence kriminality (uvedeno bez započítání dotací v jednotlivých letech)“.

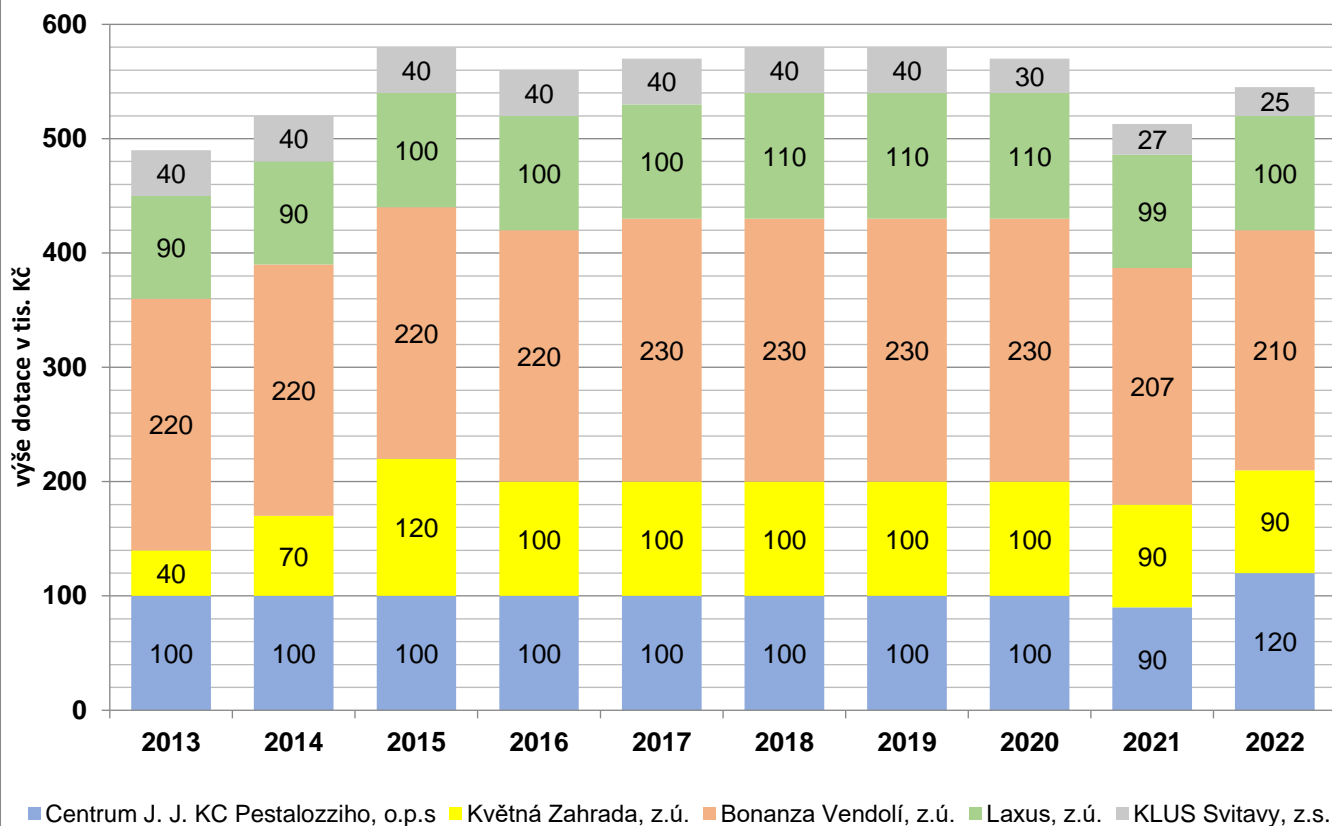
V posledních 3 letech přesahují vynaložené prostředky v kapitole prevence kriminality každoročně částku 1,3 – 1,5 mil. Kč. V předchozích letech se jednalo dokonce o částky až po 2,87 mil (např. v roce 2015). Tyto finanční prostředky však od roku 2013 do roku 2020 zahrnovaly tzv. návratné finanční výpomoci, které pomáhaly neziskovým organizacím zapojeným do oblasti prevence překonávat první čtvrtinu roku do doby, než obdržely dotace ze státního rozpočtu. Podrobný pohled na financování oblasti prevence kriminality je zřejmý z grafu výdajů v oblasti prevence kriminality ve Svitavách v letech (2010 – 2023). Z těchto prostředků město Svitavy finančně hradilo nejen vlastní preventivní aktivity, ale současně podporovalo programy, projekty a opatření mnoha subjektů tvořících systém prevence na území města i v regionu. Níže je uveden graf finančních prostředků poskytovaných vybraným neziskovým organizacím z rozpočtu prevence kriminality v posledních 10 letech. V obdobném rozsahu město podporovalo tyto organizace v posledních 20 letech. Do finančního přehledu nejsou zahrnuty dotační prostředky, které město na činnost získalo, ani finanční prostředky, se kterými hospodaří partneři v oblasti prevence. **Kvalifikovaným odhadem tato částka v roce 2022 činila u hlavních partnerů roční výše cca 55 mil. Kč.** Z toho je zřejmé, o jak rozsáhlý systém se jedná a co znamená jeho prosté udržení, obzvláště v současných složitých ekonomických podmínkách, které dopadají na stát, veřejné rozpočty a ještě masivněji na nestátní neziskové organizace.

Graf výdajů města Svitavy do oblasti prevence kriminality v letech 2010 - 2023 (v tis. Kč, bez přijatých dotací)

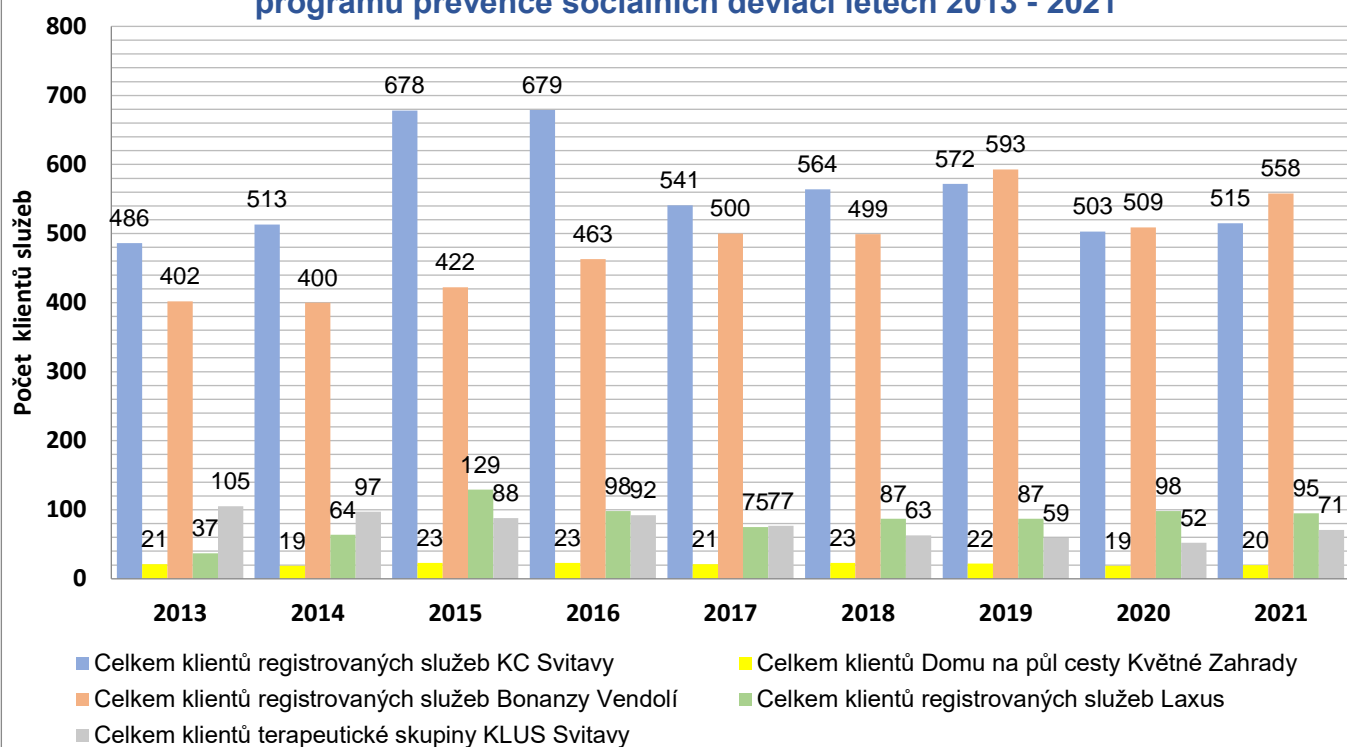
Poznámka: K navýšení běžných výdajů od roku 2013 – 2020 se významnou měrou podílejí půjčky (v současnosti návratné finanční výpomoci) ve výši cca 1,0 až 1,6 mil Kč ročně. Zásadním způsobem zabezpečují stabilitu neziskových organizací (především v první polovině daného kalendářního roku) a umožňují poskytování významných intervenčních služeb pro občany města i regionu.

Dotační podpora města Svitavy neziskovým organizacím v rámci programu prevence sociálních devicí v letech 2013 - 2022

Dotační program města Svitavy, v jehož rámci jsou poskytovány dotace shora uvedeným neziskovým organizacím, je pro úplnost přehledu nutné dát do kontextu s níže uvedeným vývojem počtu klientů těchto zařízení. Tímto způsobem lze však zachytit pouze část klientely, která se týká tzv. registrovaných sociálních služeb, které jsou předmětem přímého sledování a vyhodnocování. Celou řadu klientů, natož pak rozsah nebo hloubku působení, nelze pouhými kvantitativními daty zachytit. Příkladem jsou klienti Květné Zahrady, na jejichž resocializaci se pracovníci této organizace podílejí několik let (v některých případech v DPC i více, než 5 let). Velmi obdobné je to však i u klientů ostatních partnerů města Svitavy a tedy příjemců shora uvedených dotací.

Vývoj počtu klientů sociálních služeb organizací podílejících se na programu prevence sociálních deviací letech 2013 - 2021

Součástí přehledu o finanční stránce preventivních aktivit jsou také snahy o využití dotací ze strany města Svitavy. Žádosti o nejrůznější granty v oblasti prevence kriminality a prevence závislostí se město Svitavy uchází velmi úspěšně již od roku 1999. Za tuto dobu přesáhly získané dotační prostředky částku přesahující 56 mil. Kč. Město Svitavy se aktivně účastní přípravy a realizace projektů řady partnerů. Jeho pomoc spočívá v metodické pomoci, pomoci při zpracování žádosti, ve formě nejrůznějších prohlášení, podílu na krytí některých nákladů a především aktivní účasti na realizaci řady projektů nebo opatření.

Ze všech výše uvedených přehledů vyplývá pro preventivní působení města Svitavy a jeho partnerů prvořadý úkol směřující k udržení finančních prostředků směřovaných do této oblasti tak, aby zajistil alespoň stabilitu stávajících služeb nebo na ně napojených činností. Věřme, že v další strategii se bude následně již jednat o jejich rozvoj.

6. Kontrola a vyhodnocování

Nedílnou součástí práce „bezpečnostních složek“ i platformy pro bezpečnost je pravidelné vyhodnocování úkolů a opatření. Samostatnou kapitolu tvoří vyhodnocování preventivních programů nebo projektů. V praxi je prováděno v několika rovinách. V zásadě jej lze rozdělit na:

Věcnou kontrolu

Věcná kontrola je součástí každodenní práce vedoucích pracovníků zainteresovaných subjektů. Každoročně je za danou oblast připravena zpráva pro orgány města – radu a zastupitelstvo včetně vyhodnocení spolupráce zainteresovaných složek (PČR, MP, hasiči, odbor dopravy, oddělení přestupkové apod.). Tyto podklady slouží k dalšímu definování úkolů, spolupráce, finančních toků apod. Hodnocení se dotýká kvalitativních i kvantitativních ukazatelů (počet vyřešených nebo předaných veřejnoprávních deliktů, struktura pachatelů, lokalizace trestných činů, přestupků, nehod, objasňenost apod.).

Specifickou část tvoří hodnocení preventivních programů a projektů. Věcná kontrola je součástí hodnocení každého programu (probíhá zpravidla na závěr realizačního období 4 až 5 let). Týká se dosažení tzv. preventivních cílů kvantitativních ukazatelů (počty podpořených projektů, finančních nákladů, apod.) kvalitativních ukazatelů (snížení páchaných skutků, zvýšení pocitu bezpečí, dosažení požadovaného počtu osob v cílové skupině, zobecněné přínosy a nedostatky jednotlivých projektů, celková efektivita programu apod.). Příkladem hodnocení konkrétního programu jsou webové stránky v oblasti prevence v roce 2006 – 2022. Zde jsou pravidelně (pro odbornou i laickou veřejnost) zpracovávány nejdůležitější statistické výstupy

V rámci projektů je hodnocení prováděno zpravidla po roce a týká se hodnocení preventivních i projektových cílů, záměrů i jednotlivých přijatých opatření a financování tak, jak je předepsáno jednotlivými poskytovateli dotací nebo stanoveno přímo platformou v případech, kdy se jedná o projekty financované z prostředků města Svitavy. Konkrétní přijatá opatření v rámci projektů jsou hodnocena obvykle na jednání platformy a jejich vyhodnocení je součástí zápisu z daného jednání, který je předkládán vedení města. Dílčí opatření mezi jednotlivými zapojenými subjekty jsou hodnocena bezprostředně po jejich realizaci.

Finanční kontrola

Finanční kontrola je prováděna několikrát ročně v rámci usnesení orgánů města, ustanovení a směrnic MěÚ Svitavy. Týká se především tzv. vnitřní kontroly a kontrolního výboru zastupitelstva, které se několikrát ročně soustředí především na kontrolu usnesení rady a zastupitelstva.

Finanční kontrola, která se týká realizovaných programů a projektů po jejich ukončení, je prováděna jednotlivými poskytovateli dotací podle předem stanovených podmínek. Například u MV ČR jsou součástí hodnocení investiční i neinvestiční projekty. Hodnocení investičních projektů podléhá závěrečnému schválení Odboru programového financování MV ČR a je potvrzováno ke každému projektu samostatně příslušným formulářem. I v tomto případě však existuje možnost kontroly ze strany příslušného finančního úřadu.

Součástí finanční kontroly jsou také v rámci dotací poskytovaných městem Svitavy pravidelné kontroly závěrečných vyúčtování prováděné městským auditorem a odborem financí MěÚ Svitavy.

7. Závěrem

Na přípravě strategie spolupracovali zástupci celé řady subjektů. Existuje reálná šance, že splněním shora uvedených úkolů a realizací převážné části preventivních opatření, projektů nebo programů dojde ke zvýšení bezpečí a bezpečnosti, a tím i celkové kvality života svitavských občanů.

Přes tento primární cíl zůstává faktem, že **bezpečnost a bezpečí je pojmem relativním**, který každý chápe ze svého úhlu pohledu.

Realizace Strategie v oblasti bezpečnosti závisí různým dílem na vůli představitelů státu (poskytování dotací na konkrétní projekty), kraje (podpora neziskových organizací a sociálních služeb) i města (uvedené minimálně jako součást této strategie), ale také na aktuálních společenských podmínkách daných tzv. sociální realitou. Především jsou však závislé na ochotě všech spolupracovat v komunitě, využívat materiálního, technického a především personálního a osobnostního potenciálu všech subjektů a jejich pracovníků.

Na dlouhodobý stav kriminality má vliv široké spektrum okolností v komunitě i společnosti (výchova na všech úrovních, rodina, podpora vzdělanosti, sociální politika a sociální práce, zaměstnanost, podpora a práce neziskových organizací, celková situace v Evropě v kontextu s tzv. uprchlickou krizí nebo válečným konfliktem na Ukrajině apod.).

Shora uvedený a koordinovaný postup všech zainteresovaných subjektů plynoucí ze Strategie v konečné fázi přinese úsporu personální, technickou i finanční a měl by přispět k naplnění hesla „**prevence se musí vyplatit**“.

Za platformu pro bezpečnost zpracoval: PhDr. Erich Stündl, koordinátor
prevence kriminality MěÚ Svitavy